

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában
Egy évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkeszti és kiadja:
BUDAY ALADÁR.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bpest, VIII., Szentkirályi-utca 28/b.

A német birodalom államaiba egész évre 5 kor.
Európa egyéb államaiba és Amerikába
egész évre .... 7 kor.
Egy petitsor hirdetés ára 20 fillér.

Július 31 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	N a p		N a p hossza	C	H o l d		Hold- váltás
					kél	nyug.			kél	nyug.	
27 Vasárnap	Pentele orv.	Lukács	14 Akilos	Máté	4 16	7 24	15 ó 8 p	☾	10 26	d. u.	C Utolsó negyed 28. reg. 6 ó. 15 p.
28 Hétfő	Incze pp.	(XVIII, 9—14):	15 Korintos	(IX. 1—8):	17	22	5 „	☾	11 3	0 43	
29 Kedd	Márta sz.	A felfuvalko-	16 Atenogén	Jézus bünö-	19	21	3 „	☾	11 46	1 56	
30 Szerda	Abdon és Sz.	dott farizeus-	17 Marina	ket boesát	20	20	1 „	☾	d. e.	3 4	
31 Csütörtök	Loy. Ignác	ról és az aláza-	18 Emilián	meg az Atya	21	19	14 ó 59 „	☾	0 37	4 8	
1 Augusztus	Vasas Péter	tos vámosról.	19 Makrina	nevében.	22	17	56 „	☾	1 37	5 5	
2 Szombat	Porciunkula		20 Illés prof.		24	15	53 „	☾	2 44	5 54	

Termés csak volna, de ára az nincs.

Hála Istennek, a tavalyinál jobbnak mutatkozik az aratás. Reménykedve nézi a gazda a nehéz kalászt, a vastag rendet, a sűrű képet és felsóhajt: „Adj Isten jó árat is a jó terméshez! Akkor minden jó lesz!”

Szerencsétlenségére azonban, a termés ára — úgy akarta azt a mindenre jó liberalizmus — a börzétől függ. Azok pedig nem Istennek, hanem az arany borjunak a templomai. Akik abban élnek, azoknak nem az igazság az elvük, hanem a csere-csala. Eladni annyi mint pénzre cserélni a búzát, az árpát; bizonyos tehát, hogy a gabonakereskedők megcsalják a jámbor gazdát. Egyesek egyeseket a mázsán; valahány valamennyit pedig a börzén.

A ki olvasni szokott a börze-lapokból és megérti az ő tolvajnyelvüket, érdekes megfigyeléseket tehet. Mikoron elérkezik, vagy már itt is van az aratás ideje, jönnek az ő lapjaikban ilyenforma hírek: „A *kitikati* konzul jelenti, hogy Indiában nagy esők voltak, minek folytán bőséges termésre van ott kilátás.” — „A *mimikati* ügynökségtől pedig az a hiteles jelentés érkezik, hogy az ottani tárházakban még a tavalyi termésből is óriási mennyiség van

készletben.” — „Ausztráliában olyan sok buza, meg rozs, meg árpa, meg zab, meg satöbbi terem az idén, amilyenre még a legöregebb emberek sem tudnak emlékezni!”

Ennek a sok jelentésnek kétszer annyi mint a fele — hazugság ugyan, azok a furanevű városok sem a térképeken, sem a föld hátán nem találhatóak ugyan, de azért ezek a hírek nagyon jó hírek. Arra jók t. i., hogy a börzén lenyomják őt krajczárral, tíz krajczárral a buza, árpa métermázsájának árat. Ha pedig még az is megtörténik, hogy az aratás valóban jobb ez évben, mint volt tavaly, akkor a mélyen tisztelt gabonakupez urak legott fitymálni kezdik az „árut” — „vételkedvők lanyhul” — „a kereslet csökken” és a jó magyar gazdának örülnie kell, ha egyáltalán vevőt talál a gabnájára.

Maga a börze nyár derekán mindig csendes, mert azok a nagy börziánerek nem állják ki a fővárosi meleget, hanem elutaznak a külföldi tengeri fürdőkre hűselni. Most tehát nem ők maguk, hanem apróbb kufárok rontják ott az árat, akik krajczáros nyereséggel dolgoznak. A *komittensek* járnak faluzni buzáért, ők aztán a másodrangu

Samassa József,
az aranyimisés egri érsek.

kereskedőknek adnak el, aki viszont a nagy börziánereknek szállít. Ezekről szabad csak venni a malmoknak. Az értékesítésnek ez a hosszadalmas módja és sok kézen való forgolódása okozza a gazda vesztét. Ezek a sokszoros „közvetítők“ szedik el a gazda munkájának jól megérdemelt bérét, a földnek valamicske hasznát. Ezek miatt kell a gazdának szomorúan látnia, hogy az árak mindig esnek, mikor neki van gabonája, de mindig emelkednek, mikor neki kellene a gabona, meg a liszt. Pedig ilyenkor van nyakán minden hitelezője, meg az adóvégrehajtó, akik alig-alig várják, hogy a hadaró repdesni, a gőzcséplő bugni kezdjen.

Hiába volt eddig minden kísérlet, a gazdák nem tudják módját ejteni, hogy ők lehetőleg magának a fogyasztónak, vagy legalább a malmoknak tudjanak árulni. Mert a malmok is a börziánerek kezén vannak; ők ugyanis egyszer a gabnán és egyszer a liszten akarnak nyerni. Így szoktatta őket a *liberalizmus*.

A liberalizmus oka annak, hogy a gabonaárakat egyedül a börze csinálja meg és nincsen abba beleszólása senkinek, még a börtermést osztó Atyauristennek se. A liberalizmus az oka annak, hogy a gazda kárba hullatja véres verejtékét, haszna az ő munkájából csak azoknak van, kik ilyenkor kaczagva hüselnek árnyas erdőkben, habzó tenger hullámaiban. A liberalizmus az oka annak, hogy az államélet minden terhét te hordozod, édes magyar vérem, gazdaember! — de az államrend minden jótéteményét azok élvezik, a mi élösdieink, a zsidók. Övék a pénz, övék a hatalom, övék a befolyás, övék az állam — de nem övék a kötelesség, a teherviselés, a munka, a takarítás, ez mind a tiéd. Ha nyögsz belé, hát azt a nyögést is csak te hallod; ha sirsz belé, hát azt a könnyet is csak te törlöd, ha belehalsz, hát az is csak a te bajod.

Az bizony, drága magyarom! Gondold meg tehát, mikor ott künn dolgozol a földön, hogy kinek a zsebét dagasztja ez a te munkád? Aztán gondolj erre akkor is, mikor jó akaróid az „értékesítő szövetkezetekről“ irnak neked. De kivált gondolj majd nagyon erre, ha megint választanod lesz alkalmad a liberális és a *katholikus középpárti* képviselőjelölt között és — ha éppen akarod, hát csak szavazz megint a liberálisra, sőt korteskedj megint a liberális zászló mellett. Az lesz neked jó! Kivált a fiaid fognak áldani érte, mikor majd földetlen-házatlan cselédei lesznek a zsidóknak.

Kérünk czimeket, a hová mutatványszámot érdemes küldeni.

Előfizetési felhívás.

Ha a katolikusok kiemelkedni akarnak abból a lealázó politikai helyzetből, hogy dacára tizmilliónyi számunknak, ősiségüknek és legmagasabb műveltségüknek a többi vallásokkal szemben még akarukat sem szabad hangoztatniok, még vallási meggyőződésüknek sem szabad tiszteletet igényelniök — erre az első lépés nem lehet más, mint a katolikus sajtó pártolása, a katolikus ujságok járatása, terjesztése és ajánlása.

A milyen erős a sajtónk, olyan erősek vagyunk mi katolikusok. Mert a szellemi harcznak ma legerősebb és majdnem egyetlen sulyos fegyvere a sajtó. Amilyen a fegyvere, olyan a harcos.

A liberalizmus nem egyébbel jutott nálunk diadalra, polczra, magosra, mint a sajtójával. „Betüt betü ellen!“ Polczra, diadalra a katolikusok se kerülhetnek mással, mint a sajtójukkal. Aminthogy akad bátor és tudó ember, aki irni mer és tud a katolikusok érdekében, ugy akadjon száz és ezer hitü és okos magyar, aki olvasni akarjon, áldozni kész legyen a katolikus érdekekért.

A „Magyar Néplap“ immár tizenegyedik éve vívja hetekről-hetekre harczát hiven és lankadatlanul. Az egyház tiszteletében, a hazaszeretetében teljesíteni fogja kötelességét a jövőben is. — Politikai programmunkat ismerik olvasóink. Megismételtük annak fölsorolását a 27-ik szám első cikkében is. Erős nemzeti politikát követünk. Ohajtjuk és előkészítjük a magyar középpártot, mely egyesíteni fogja az összes katolikus polgárságot, mert eszméje a kilencszázéves „katolikus magyarság“-ban gyökerezik.

Bizalommal fordulunk tehát a katolikus magyar néphez. Valamennyihez. Terjesszék minden erejükből a „Magyar Néplap“-ot! Vele terjed a katolikus igazság. Benne lel istápot a küzködő magyar nép. Megerősödik általa a magyar haza.

Előfizetési föltételeink a régiek maradnak:

Egész évre postán küldve 4 kor. Félévre 2 korona, negyedévre 1 korona.

Ily csekély árért hetenkint egy jól megírt katolikus ujságot és minden újévkor egy jó, népies, tisztán katolikus naptárt kapnak az előfizetők.

Az előfizetés legczélszerűbben postai utalványon történik.

Budapesten, 1902. Szent Anna napján.

Buday Aladár
szerkesztő és kiadó.

Székely népünk bajai s azok orvoslása.

(A marosi-esperesi kerület lelkeskedő papságának felirata a székely kormánybiztoshoz, Sándor József ő méltóságához.)

„Méltóságos Főispán, Kormánybiztos Ur!

A marosi esperesi kerület római katolikus papsága Akosfalván folyó hó 26-án tartott tavaszi koronagyűlésén azon háttérrel hozta, hogy a gondjára bizott nép vallás-erkölcsei érdekében Méltóságod elé, mint kinevezett kormánybiztos elé, előterjesztéssel és kérelemmel járul.

Nagy lelki fájdalommal tapasztaljuk, hogy népünk vallási és anyagi tekintetben hanyatlak napról-napra. A vallás-erkölcsei tekintetben való hanyatlás rendesen magával vonzza az anyagi romlást is. A rohamos hanyatlás okait a következőkben találjuk:

1. A vásár- és ünnepnapoknak tekintetbe nem vételében.
2. A vásár- és ünnepnapok korcsmázásában.
3. A káromkodásban.
4. A törvénytelen házasságok ujjabb időben nagy mértékben való elharapódzásában.

Ezekből kifolyólag azon kérésünket terjesztjük Méltóságod elé: kegyeskedjék oda hatni, hogy a vásárnapi s ünnepnap munkaszünetéről szóló törvények betartassanak, azok ne enyhén, a kihágók mentésére értelmeztesse. Az előjáróságokhoz szigorú meghagyás intéztesse, hogy vásárnap és ünnepnap ne tárgyaljanak, licitációkat ne tartassanak, kalákák ne rendeztesse, vásárok ne tartassanak. Semmi olyant ne rendezzenek, mi által a nép vallási kötelességeinek teljesítésében gátolják, a polgári kötés se rendeztesse isteni tisztelet alatt, sem délelőtt, sem délután.

Vásár- és ünnepnap a korcsmák egész nap bezárva tartása lenne egész rendszabály, hathatós gátlása a romboló ár ellen, mert rendesen e szent napokon való korcsmázás folytán romlik meg a fiatalság, tanulják el a részegeskedést, s egyáltalában a nép a korcsmázás által aljasodik el, keveredik adósságba, vesztí el vagyonát, lesz földönfutóvá, kóborlóvá, itt hallja a bujtogató, ámitó szocialista beszédek, itt szívja magába az irigységet, a békétlenség szellemét, hogy idegen vagyon után áhitozzék. A vásárnapi és ünnepnap korcsmázásból kifolyólag telnek meg nagyobbára börtöneink kihágókkal, büntettek elkövetőivel. Tehát az lenne egész rendszabály, ha egész nap zárva tartatnának a korcsmák, de ha ez egyelőre nem vihető ki, legalább d. e. 9 órától délután 4 óráig mindenütt rendeltessék el; ez ugyan fél rendszabály, de ez is sokat segít, sok veszélyt, sok rombolást hárit el.

Észrevéteti népünk gondatlan részével, hogy nem abban áll az ünnep, hogy korcsmában elpazarolja heti fáradságos keresményét, ott mulatozzék, leigya magát, hanem a sziv nemesítésében, vallási kötelemeinek gyakorlásában.

A szivet egészen eldurvító káromkodás ellen hozott állami törvényeknek tiszteletet és érvényt kellene szerezni. Uton-utfélen halljuk a vadszivü emberek káromkodásait. De eddig nem hallottuk, hogy valakit ezért megbüntettek volna. A ki az Istennel oly gonoszul szembeszáll, mint a káromkodó, az előtt semmi sem szent; minden gonoszra, kihágásra képes. Eldurvult szive nem képes a hazát igazán szeretni. Ha az intéző körök jó példával járnak elől, csakhamar üdvös eredmény fog mutatkozni.

Nem tagadható, általános tapasztalat, hogy ma sokkal több a törvénytelen házasság, mint az ezelőtti időben. Mi okozza?

A szabadoncz eszmék, melyek rombolnak. Már pedig, ha a családi élet csak állatias érzelmek folyománya, — ott veszedelem és pusztulás van. Nincs ott semmi nemes érzés, ott csak rakoncátlan nemzedék növekedik. Itt sürgősen kell segíteni. Népünk érdeke, erkölcsei élete előbbvaló, mint az egyéni szabadság, egyéni akarat értelmetlen respektálása, előtérbe való tolása.

Székely népünknel a romlás ujjabb időben azért oly feltűnő, mert népünk gondolkozásra képes faj, — következtet, okoskodik. Még ezelőtt 10—15 évvel a két hatalom, az egyházi és világi karöltve, egy-ást segítve, egyesült erővel épített, és az egyenletlenség által egymás munkáját nem rombolta le. Sok lenne és felette fájó, ha sorra vennők és mind elszámálnók, miket az egyházi személyekkel szemben, különösen annak önértetes részével, a hivatása magaslatán lévőekkel szemben elkövettek a romboló szellemü, igazságtalan eljárásu bírák és jegyzők. Mintha arra lettek volna küldve, hogy a papság tekintélyét a nép előtt lerombolják és befolyásukat egészen tönkre tegyék. Ez egyik oka annak, hogy a népnél kiveszett a vezető emberei iránt való bizalom. Voltak és most is vannak oly bírák és oly jegyzők, kik a népre erőszakoltattak minden szükség és indok nélkül.

A soha eléggé el nem ítéhető ezen eljárások elég szomoruan megboszulták magukat. A nagy anyagi károsodásban és a nép bizalmának eljátszásában.

Lássunk tisztán! Fájó szivvel, de nagyon határozottsággal kimondjuk, hogy népünk már nem bizik intelligenciájában. Megrendült a hazához való ragaszkodás Szívesen megy akárhová, csakhogy élhessen. Itthon csak üldözés, huzavonás tárgya. Rossz közigazgatás, rossz adórendszer, minden védelem nélküli állapot. Ezért megy az első ágens szavára idegenbe. Általában véve egy-egy községben alig van 15—20 élhető nyugodt gazda, a többi mozgó elemmé változott.

Hogy ez végtelen veszély hazánkra, azt mindenki tudja azt nem szükséges bizonyítani. A székely elem véd-bástya, a melyet zülleni engedni, semmi szin alatt sem szabad.

Azért eszmélünk, azért ócsudunk fel merengő helyzetünkben Méltóságodnak kormánybiztossá kinevezése alkalmából. Ime! ott voltunk, egy sziv, egy lélekkel ajánljuk fel szolgálatunkat . . .

Még mindig lehet menteni.

Mi a szükséges?

Először is a szilárd vallási érzést kell fenntartani népünkben; a hol az kivesző félben van: ott meggátolni. Vásárnap munkaszünet, korcsmák zárvatartása, a táncmulatságok ártalmatlanná tétele által. A káromkodás üldözendő és a vadházasságokat meg kell szüntetni. Az előjáróságok részére szigorú utasítás adandó, hogy szóval, példával tiszteljék és becsüljék a nép vallási érzelmeit, oda hassanak, hogy vásár és ünnepnap mindenki templomba menjen, attól senki, semmi hivatalos eljárásokkal el ne vonassék.

Meg kell szüntetni azon soha eléggé el nem ítéendő eljárást, hogy oly egyének erőszakoltassanak bírókká, kik maguknak sem jók, magukat sem tudják rendben tartani.

Az ilyenek a népet elkészerítik és teljesen bizalmatlanokká teszik saját nemzete intéző férfiái iránt. A községi jegyzők is szigorú utasításokkal látandók el és szigorúan ellenőrizendők. Hivatalból üldöztessék minden kihágás.

Az adózási rendszeren sürgősen kell változtatni; a mostani rendszer nagy mértékben szaporítja a semmivel sem bírók számát; tehát a minden perczen zavarra izgathatók és kivándorlásra birhatók számát. Ma, ha egy kis telke, vagy földecskéje van, a sok mindenféle adó annyira felmegy, hogy kár kis földecskével birni, vagy kis telkecskével, mert az utánna való fizetés nem éri meg évi hasznát. A székely nép nyomasztó adósságait sürgősen konvertálni kell olcsó törlesztési kölcsönre. A lappangó és nyílt uzsorások ellen szigorúan kell eljárni.

Arra kell törekedni, hogy a székelyföldön a birtok ne halmazódjék össze, nagy birtok ne keletkezzék. Mi azáltal érhető el, ha a nép olcsó és előnyös törlesztéshez jut. A husz holdon felüli birtokosnak ez már nem szükséges, ha nincs adóssága. A székely földön minden eladó nagy birtok a kincstár által megvásárlandó és előnyös fizetési feltételek mellett a reménnyel kecsegtető birtoktalanok, vagy kevés birtokkal bírók között bérbe adandó.

A székely földön a tagosítási és arányosítási mozgalom beszüntetendő. Azért szabályozni kell és arra kell törekedni, hogy elegendő közlegelővel rendelkezzenek. Lehetőleg oda kell hatni, hogy a betiltott s más kihasználható erdők a nép rendelkezésére bocsáttassanak.

A székely vasutak kiépítése által a székely népet s annak ásványokban, fákban és ásványvizekben gazdag földjét a nagy világ által hozzáférhetővé kell tenni. Minden alkalmas ponton gyár állítandó, a márvány és más ásványi anyagok feldolgozására és sok faanyag feldolgozására.

Ime Méltóságos Főispán Kormánybiztos Ur! ezeket véltük előterjesztendőkné, mint olyanok, kik a nép között élünk és működünk és annak minden baját ismerjük. Őszinte honfiúi szeretettel tettük s hazánk és nemzetünk iránt való szeretetünk minden szükséges áldozatra készlet és képesít bennünket. Adja a jó Isten, hogy közös egyetértéssel, közös munkálkodással székely népünket felemelhessük és ezen életre való elem által Hazánk erdélyi részét elválaszthatatlanul oda erősítsük *Szent István* birodalmához.

Mély tisztelettel és őszinte bizalommal vagyunk
Méltóságodnak
Ákosfalván, 1902. máj. 26-án.

kész szolgálai:
a marosi róm. kath. esp. kerület papság.

POLITIKAI VILÁG.

Krónika a hétről.

Lemond-e Apponyi vagy nem?

A nyár is meghozza a maga politikai szenzációját, a mely elég beszédre ad alkalmat az érdeklődő köröknek. A meleg hónapokban szünetel a politikai működés, mi sem igen érdeklődünk, hogy mit csinálnak most a kegyelmes urak, de ime, mégis történik olyasmi, vagy legalább olyan hírek keringenek, a mi önkénytelenül is fölkelti bennünk az érdeklődést. A héten egyszerre csak az a hír szálángózta be az országot, hogy *Apponyi* Albert gróf, a képviselőház elnöke, lemond méltóságos hivataláról és

vissza is vonul a politikai közéletből. Természetes, hogy ez a hír nem felelhet meg a valóságnak, mert *Apponyit* sokkal nagyobb politikusnak tartjuk, semmint hogy ebben a válságos helyzetben fosztaná meg az országot támogatásától. Azt mondják, azért szándékozik lemondani az elnöki székről, mert nem ért egyet *Széll* Kálmánnal. Mi meg azt mondjuk, hogy éppen azért nem fog lemondani, mert Jászberényben kijelentette, hogy ő lesz az első, a ki az országra nézve káros kiegyezésnek útjába fog állni. Ezért nem is hisszük és nem is akarjuk elhinni azt a koholt hírt, hogy *Apponyi* most visszavonulna a politikától.

Az idegen helységnevek.

A belügyminiszter legutóbb megállapította egy sereg kétes helység nevét. Az illető helyek rendezett tanácsu vagy szabadkirályi városok, a melyek elnevezésénél tehát a miniszternek nagy gondnal kellett volna eljárnia s e helyett mit tett? Meghagyta az illető városok tót és német helyneveit is *Széll* Kálmán, a belügyminiszter, a ki azonfelül még miniszterelnök is. Ha pedig *Széll* Kálmán mint belügyminiszter arra a szerencsétlen és helytelen gondolatra jött, hogy a magyar helységeknek az idegen neveit is meghagyta, akkor benne a miniszterelnöknek, mint az ország gondnokának, meg kellett volna akadályoznia a gondolat megvalósítását. De nem úgy tett. Tehát ítéletet mondott önmagára.

A tiszta választás.

Ime, egy igaz történet — több hasonnemű igaz történet mellett — a tiszta választás korszakából. Szobránczon választás van, legalább úgy mondják. Valósággal pedig két szabadelvű jelölt marakodik egymással. Az egyik, — szolgáltsunk igazságot mindenkinek, — egy derék tanító, *Csuhá* István a ki a magyar nyelv terjesztésével nagy érdemeket is szerzett magának. Ellenjelöltje gróf *Sztáray* Sándor, a ki nem egyébbel akar a képviselőségre rászolgálni, mint harminczhatezer holdnyi birtokával. Már most milyen módon? Ugy, hogy gazdatisztjei etetik, itatják a népet s „napidíjat” fizetnek a szavazóknak... Ugyebár ez nem is új történet? De azért mi mégis elmondjuk, mert e tiszta választás korszakára ropantul jellemző az ilyen mindennapos eset.

*

A szobránczi választás. A szobránczi (ung-megyei) kerületben kedden volt az új választás, melyet Köröskényi elhunytá tett szükségessé. Két kormánypárti jelölt küzdött a mandátumért: az ó-liberális gróf *Sztáray* Antal és az új-liberális *Csuhá* András kántortanító. A választás eredménye az, hogy *Sztárayt* 1178 szavazattal a parlamentbe küldték. *Csuhá* csak 1121 szavazatot kapott, tehát 57 szóval maradt kisebbségben, A küzdelem nagyon heves volt, amit a csekély különbség is bizonyít.

A kóbor cigányok megrendszabályozása. A képviselőház elnöki irodájába kérvény érkezett Szabadka város törvényhatóságától, a mely a kóbor cigányok megtelepedésének rendszabályozását sürgeti. *Széll* miniszterelnök megigérte a kérdés rendezését.

Munkás igazolvány. A földmivelésügyi miniszter fölhívta a hatóságokat, hogy pontosan ellenőrizzék, vajjon nem adnak-e ki olyan egyéneknek is munkás-igazolványokat, akik ezt csak arra akarják

használni
hassana
visszaél

Apponyi
igaz egy
Apponyi
ról is
követke
Nem is
Apponyi

Gö
nemzeti
bizonyta
tott ara
erősítés
A kultu
tést kül

Sz
letben e
lemondó
előbbi k
tás e h
párt is
kerületn
megyei
fel. Me
szászok
napjaul

Az
munkásc
vényjav
ter, mel
terjeszt
egyrész
venni, m
tettel az
terhelni.

Va
sen bizo
mények,
1900. év
Ebből l
porodás
leges be
porodtal
legjobba
czentje
sának á
keleti m
Márama
szaporod

A
dalról
lódve az
és váro
követke
vidéken

használni, hogy kedvezményes vasuti jegyeket kaphassanak. A tanács intézkedett, hogy ezeknek a visszaéléseknek véget vessenek.

Apponyi czáfolata. Egy ujság magához Apponyi grófhhoz intézet táviratban kérdést, hogy mi igaz egy osztrák ujság ama hiréből, amely szerint Apponyi a képviselőház elnökségéről és mandátumáról is lemond. Apponyi e kérdésre Eberhardról a következő távirattal felelt: „Egy szó sem igaz belőle. Nem is sejtem, hogyan keletkezhetett ez a hir. Apponyi“

Görög keletiek ügyei. A karlóczi szerb nemzeti egyházi kongresszust ő felsége e hó 15-én bizonytalan időre elnapoltatta. — Az ujjonnan választott aradi román püspöknek, *Mangra* Vazulnak megerősítése a püspöki székből immár elhatározott dolog. A kultuszminiszterium ugyanis ily értelmű felterjesztést küldött a királyhoz.

Szalka és Kereszténysziget. A szalkai kerületben erősen folyik a harcz a mandátumért. Jakabffy lemondott képviselő és Konkoly-Thege Miklós az előbbi képviselő közt. Mind a kettő liberális. A választás e hó 28-án lesz. Addigra még a függetlenségi párt is akar jelöltet állítani. — A *keresztényszigeti* kerületnek csak egy jelöltje van: *Greskovics*, szeben megyei főjegyző, aki szász néppárti programmal lép fel. Megválasztása valószínű, miután érdekében a szászok és románok paktumra léptek. A választás napjául augusztus 4-ikét tüzték ki.

Az ipari munkások biztosítása. Az ipari munkásoknak balesetek ellen való biztosításáról törvényjavaslatot készít Láng Lajos kereskedelmi miniszter, melyet még ez évben akar a törvényhozás elé terjeszteni. A kérdés megoldása nem könnyű. Mert egyrészt a munkások jogos igényeit kell figyelembe venni, másrészt a munkaadókat sem szabad — tekintettel az általános ipari pangásra — tulságosan megterhelni.

Boldog magyarok.

Valóban boldogok vagyunk mi magyarok. Ékesen bizonyítják mindezt nemcsak a mindennapi események, de a statisztikai hivatal által kiadott s az 1900. évi népszámlálás eredményét mutató könyv is. Ebből látjuk, hogy mennyire boldogitanak becses szaporodásukkal minket a zsidók. Arról már szinte fölösleges beszélni, hogy hányan vannak, mennyivel szaporodtak 1890 óta s mely vidékeket árasztották el a legjobban. Ez köztudomású már. Szaporodásuk perzentje kétszeresen felülmúlja az ország szaporodásának átlagos perzentjét s ezt tulnyomóan az északkeleti megyékbe való bevándorlásnak lehet köszönni. Máramarosmegyében például 45.000-ről 56.000-re szaporodott számuk.

A zsidók elterjedését az országban arról az oldalról mutatjuk be, hogy mennyire vannak befészkelődve az ország területén s hány zsidómentes község és város van széles Magyarországon? A kérdésre a következő számadatok vetnek szomorú világosságot vidékenkénti beosztással:

Megye	<i>Duna balpartja.</i>				
	Község	Ebből zsidómentes	Város	Ebből zsidómentes	Összes zsidómentes
Árva	97	3	—	—	3
Bars	199	17	3	—	17
Esztergom	48	—	1	—	—
Hont	194	13	2	—	13
Liptó	113	24	—	—	24
Nógrád	276	26	—	—	26
Nyitra	437	23	3	—	23
Pozsony	293	41	5	—	41
Trencsén	389	42	1	—	42
Turóc	95	25	—	—	25
Zólyom	126	40	3	—	40
Összesen:	2267	254	18	—	254
<i>Duna jobbpartja.</i>					
Baranya	357	69	1	—	69
Fejér	102	9	1	—	9
Győr	88	15	1	—	15
Komárom	90	4	1	—	4
Moson	60	9	—	—	9
Somogy	307	36	1	—	36
Sopron	232	33	3	—	33
Tolna	121	16	—	—	16
Vas	617	280	2	—	280
Veszprém	182	21	2	—	21
Zala	557	180	2	—	180
Összesen	2713	672	14	—	672
<i>Duna-Tisza köze.</i>					
Bács-Bodrog	126	8	5	—	8
Csongrád	16	1	3	—	1
Heves	115	3	2	—	3
Jász-N.-K.-Sz.	47	—	6	—	—
Pest-P.-S.-K.-K.	209	6	8	—	6
Összesen	513	18	24	—	18
<i>Tisza jobbpartja.</i>					
Abauj-Torna	264	7	1	—	7
Bereg	243	8	2	—	8
Borsod	176	—	1	—	—
Gömör-K.-H.	275	19	5	—	19
Sáros	377	22	3	—	22
Szepes	205	28	10	—	28
Ung	208	—	1	—	—
Zemplén	450	13	1	—	13
Összesen	2198	97	24	—	97
<i>Tisza balpartja.</i>					
Békés	27	1	1	—	1
Bihar	492	28	1	—	28
Hajdu	17	—	3	—	—
Máramaros	157	3	1	—	3
Szabolcs	131	—	1	—	—
Szatmár	302	7	4	—	7
Szilágy	239	1	2	—	1
Ugocsa	70	—	—	—	—
Összesen	1435	40	13	—	40
<i>Tisza Maros szöge.</i>					
Arad	217	51	1	—	51
Csanád	28	1	1	—	1
Krassó-Sz.	360	145	2	—	145
Temes	223	65	3	—	65
Torontál	210	43	3	—	43
Összesen	1038	305	10	—	305

Királyhágón-tul.

Megye	Község	Ebből zsidómentes	Város	Ebből zsidómentes	Összes zsidómentes
Alsó-Fehér	177	66	4	—	66
Besztercze-Naszód	97	2	1	—	2
Brassó	23	10	1	—	10
Csik	61	32	1	—	32
Fogaras	87	39	—	—	39
Háromszék	104	46	2	—	46
Hunyad	426	202	4	—	202
Kis-Küküllő	117	25	1	—	25
Kolozs	233	14	2	—	14
Maros-Torda	204	27	2	—	27
Nagy-Küküllő	123	56	2	—	56
Szeben	86	63	2	—	63
Szolnok-Doboka	317	8	2	—	8
Torda-Aranyos	141	28	1	—	28
Udvarhely	132	46	1	—	46
Osszesen	2330	664	26	—	664
Fiume	—	—	1	—	—
Főösszeg	12,494	2050	130	—	2050

Ime a szomorú számok. Az ország 12.494 községe közül csak 2050 van olyan, amelyekben nincsen zsidó, a 130 város közül pedig egy sem zsidómentes. Vagyis a zsidók inkább a városokba vonulnak, honnét héjják és keselyük módjára csapnak le a környékre, hogy kiszipolyozzák a szegény falusi nép erejét. A vármegyék közül összesen hét van, melyekben nincsen egyetlen zsidómentes község vagy város s ez annál szomorubb, mert éppen fajmagyar vármegyék, mint Esztergom, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Borsod, Ung, Hajdu, Szabolcs és Ugocsa, továbbá Fiume város.

Igy állunk. Valóban elmondhatjuk, hogy boldogok vagyunk.

Egyedül...

Nagy a világ, néppel teli,
És pajtását mind megleli;
Egyedül, egyedül
Én nemzetem, csak te vagy itt,
És csak te neked nincsen senkid!

Bezzeg, mikor jött a »félhold«.
Ez a kényes népség hol volt!?
Egyedül, Egyedül
H te magyar véred csurgott
S megvédted e »pereputtyot!«

Mint az árvát, úgy lenéznek,
Egy sem fogad testvérjének;
Egyedül, egyedül
Jársz az emberrengetegbe',
Verejtéked törülgetve!

De ez a jó kardnak sorsa!
Ha nincs harc, hát félredobva...
Egyedül, egyedül
Áll a nemes acél, hallgat
S visszaalmodja a mulat!

Hézt kétségbe hát ne ess...
Sorsod, hazám így fenséges!
Egyedül, egyedül...
Mint a királysas a sziklán,
Körötte meg vihar, villám!

R. L.

A gyalogposta.

— A Magyar Néplap tárczája. —

Hajdan kevés posta járt a mi országunkban. Igaz, hogy a levélírás gyöngé oldala volt a nemes embernek. Esztendő is eltelt, míg egy levelet megírt. Eljegyzés, esküvő, haláleset, keresztelő vagy ilyesmi ha előfordult a családban, vagy maga ült kocsira hirt adni, vagy üzenethordót küldött élő szóba foglalt üzenettel.

A királyi postát nem használta.

Először is meg kellett volna írni a levelet. Nehéz dolog az. Iródiáknak való, nem nemes embernek.

Azután be kellett volna küldeni a postamesterhez, aki gyakran az ötödik-hatodik faluban lakott. Azután a postamester ki nem hordatta a levelet senki fiának. Levélhordó nem volt a világon. Akinek levele volt a postán, menjen utána, ha el akarja olvasni. Az uraságok hetenként kétszer háromszor csak küldtek embert a postamesterhez: van-e levél? De közönséges nemes ember ezt nem csinálta utánuk. Néhol annyit megtett a nemesség, hogy a családok összebeszéltek s minden család hetenként egyszer a csósz, vagy a mindenest, vagy a belső cselédet lóra ültette s elküldte a postamesterhez a levelekért. Amit ez hazavitt: azon aztán a családok megosztottak.

Kerkápoly Károly volt miniszter 1847-ben Berlinben lakott. Ott mindennap megkapta a naponként megjelenő pesti újságot. De mikor hazajött jurátusnak Zala vármegyébe az alispán mellé: itt hetenként csak egyszer kapta meg napilapját. Kisfaludy Sándor a költő 1810-ben József nádor kedves embere és főtisztje volt Budán: feleségének levele Sümeghről sohase ért előbb hozzá kilencz napnál, rendesen azonban tizenöt nap alatt ért Budára.

Egészen természetes volt tehát, hogy a nemes ember nem gyakorolta magát a levélírásban.

Ha pedig messze földre mégis hirt kellett adni valamiről valakinek: ott volt a gyalog posta.

Napkeleti országban tatárnak nevezik a levélhordót. Ma is így nevezik Orosz- és Törökországban. Nálunk a cigány volt a tatár. Csakhogy a napkeleti országokban a tatár lóháton járt, nálunk a cigány gyalog.

Van kóbor cigány és megszállott cigány. A kóbor cigány csak tolvaj, kolompáros vagy teknővájó míg a megszállott cigány csak muzsikus, vályogvető vagy gyalogposta. A cigány, ha akarja, olyan gyorsan jár, mint a szél, de Szombati olyan gyorsan járt, mint a szélvész. Mellette semmiféle cigány a levélhordásból és üzenethordásból meg nem élhetett.

Mert a cigány mezitláb járt, Szombati pedig papucsban s mikor sietős volt az útja, papucsát tiz ölnyire előre rugta s aztán utána ugrott, hogy kezével elkaphassa. Mi a nyulnak és agárnak gyorsasága ehhez képest? Nyul és agár csak percekig tud gyorsan futni, a papucsot pedig előre lehet rugni egész nap.

*

Egykor a főszolgabíránk, Hollós Fülöp László jó négylovas kocsival indult haza Budapestről, a hol valami pörében informálni járt. Amint napkeletkor a budai vámnál kihajt: csak elibe ugrik Szombati s leveszi kalapját.

— Szerencsés jóreggelt kívánok tekintetes uram. Én is megyek haza.

A főszolgabíró jószívü ember volt s oda szólt hozzá:

— Ül föl oda a bakra, ne fuss egész nap mint a kutya.

— Csókolom a kezét, tekintes uram nem ülhetek föl mert sietős az utam.

A főszolgabírónak négy jó lova, Szombatinak pedig csak két rongyos papucsa. A főszolgabíró indulatba jön:

— No hát csak lógasd a nyelved egész nap.

Megy a kocsi, csak úgy porzik s megy utána Szombati.

Mikor a főszolgabíró Tétény körül a Libadöglő csárdához ér, Szombati már ott üldögél a lócsán akkorra már ki is pihente magát. Oda ugrik a kocsi mellé.

— Szerencsés jó napot kívánok a tekintetes urnak.

A főszolgabíró el se fogadta a köszöntést.

Uget a négy ló, porzik a kocsi, lépeget a Szombati.

A főszolgabírónak Baracsán meg kell állani, a lovakat meg kell etetni, az atyafiakhoz egy órára be kell nézni. De azért a mint a lovak ettek-ittak: nem mulat, nem késik, hajtat előre, estére otthon kell lenni Mező-szentgyörgyön, ez pedig Budapesthez jó tizenkét mérföld, sőt még föle is van.

Hát a mint Nyéken elkoczog a Balassa kuria előtt: csak ugrig ám eléje Szombati megint.

— Még egyszer szerencsés jó napot kívánok tekintetes uramnak.

A főszolgabíró megint nem fogadta el a köszöntést, hanem oda szólt kocsisának.

— Hejh! ez a Szombati szemünk elé ne kerüljön ám ma még egyszer mert különben leszallasz a bakról!

Hajtott is a kocsis nyakló nélkül. Csakhogy Fehérváron megint meg kellett etetni-itatni: a négy lónak nem volt kedve étlen-szomjan futni. A ló más-ként van szoktatva, mint a papucs.

Nem is látták többé Szombatit sötét estéig. De amikor haza értek s a nagy kapun befordultak, hát csak oda ugrik ám a kocsi mellé megint Szombati. Ott üldögélt már régen a kapu kerékvető kövén, ki is pihente, ki is aludta már magát.

— Szerencsés jóestét kívánok tekintetes uram.

A főszolgabíró rá rivalt:

— Megállj gazember, el ne menj innen, míg a kocsirol le nem szállok.

Nem tudta hamarjában, a deresre huzassa-e Szombatit, vagy egy jó italt adjon neki, amiért az ő négy lovát így csuffá tette.

Természetes, hogy egy jó ital bort adott neki.

*

1848-ban békén ment át Szentgyörgyön Jellasich bán az ő dulló seregével. Se nem öltek, se nem raboltak, se nem gyujtogattak.

Este felé összejöttek házuknál a nemes atyafiak a nap eseményeiről beszélgetni. A beszélgetésből vacsora, a vacsorából poharazás lett. Ott érte őket a reggel.

Anyám két kisebb öcsémmel a horvátok elől balatonfüredi szőlőnkbe vonult, nem volt otthon. Azt mondta egyik rokon apámnak:

— Jó lenne hugomasszonyt Füreden értesíteni, hogy mindnyájan élünk, nincs semmi baj.

— Igaz a! Hol a Szombati?

Futok a putrihoz, hívom a Szombatit. Jön a Szombati, papucsa a lábán.

— Eredj Füredre, mond meg a feleségemnek: nincs semmi baj, holnapután megyek érte. De siess!

Sötét este volt már, de Szombati rögtön indult. Reggel felé megy ki apám a konyha felé, ott látja Szombatit. Eszik mint a farkas s iszik nagyokat.

— Hát te akasztófa, még most se indultál el?

— De bizony már meg is jöttem. Éjfélkor be-zörgettem a nemzeti asszonyomhoz s átadtam az izenetet.

Oda vissza legalább ötven vagy hatvan kilométer s ezt az utat befutotta egy őszi éjszakán.

*

A gyalogposta kezén biztos volt a levél. Se el nem késétt, se el nem tévedt, se a bécsi kormány kezébe nem került.

Maga Deák Ferencz is Kehidáról, ha csak lehetett, nem királyi postán küldte leveleit Kossuth Lajoshoz, Wesselényi Miklóshoz, Beöthy Ödönhöz. Ő ugyan gyalogpostát nem tartott, de volt vidéken két zsidó, aki leveleit Pestre hordta. Az egyik a szent-grotti Steiner, a másik a keszthelyi Baron. Az egyik elszegényedett, a másik milliommossá lett, de Deák Ferencz levele biztosabb volt az ő kezükön, mint a királyi posta kezén.

De mi lett Szombatiból, a mi jó házatlan zslölérünkéből?

Az lett belőle, hogy egy napon nagyon nyugtalan volt: hol lefeküdt, hol fölkel: tizszer is kifutott putrijából. Utóbb összehívta gyerekeit egy csomóba s azt mondta nekik:

— Gyerekek, aligha nem hosszú utra megyek, talán a másvilágra. Van-e valami üzeni valótok?

A gyerekek nevettek.

De az öreg belépett papucsába s nagy gyorsan el kiindult a fehérvári országut felé.

Utjába esett apámnak egy kaszálója. Julius végén volt, a széna boglyák még ott feküdtek a réten. Jártában-keltében legkedvesebb pihenője volt az öregnek a szénaboglya töve. Ha meleg volt, volt az árnyékában; ha hideg szél fujt: az enyhe oldalán. Kihuzott egy-két nyaláb szénát, ráfeküdt, fejét a boglya tövének nyomta, úgy nyugodta magát.

Most is úgy tett, pedig alig végzett néhány percnyi utat. Elnehezedett s szokott módja szerint ledült a boglya tövébe. A déleesti napsugár oda süttött öreg redős arcára. Egyszer csak homlokát megtörölte s szeméit lehunyta.

Nem is nyitotta föl többé.

Terjesszék a „Magyar Néplapot!”

UJDONSÁGOK.

Samassa érsek aranymiséje.

Eger nagynevű érseke, *Samassa József* e hét szerdáján ülte meg pappá szenteltetésének ötvenedik évfordulóját. Nyilvános és nagyobbszabású ünnepeltetés elől kitért az érdemes, de nagyon szerény főpap és elment Kissingenbe üdülni. Am úgy papjai, mint hivei, de éppugy az egész ország utána küldték hódolatukat és jó kívánságaikat. Mi is, valamennyi olvasónk nevében meggratuláljuk a nagylelkű érseket és kérjük aranymiséje napján az egek Urát, tartsa meg őt még jó sokáig erőben és lelki frissességben, hogy a magyar katolikus egyháznak még soká maradhasson apostola, védője, jötevője.

*

Samassa József egri érsek 1828-ban, szeptember 30-án született Aranyos-Maróthon. Nyitrán, Léván, Esztergomban, Pozsonyban tanult, papnak pedig a bécsi Pázmáneumban készült. 1852. július 23-án vette föl az egyházi rendet. Pályáját Nagyszombatban mint gimnáziumi tanár kezdte meg, onnan Budapestre, megint Esztergomba került theológiát tanítandó. 1861-ben a tudomány-egyetem tanára lett és orsz. képviselővé választatott mint Deák-párti a szülővárosában. Nemsokára aztán vallás-miniszteri

osztálytanácsos, az 1871. évre már szepesi püspök, két évvel később egri érsek lett. Tehát 29 éve kormányozza az egri főegyházmegyét. Király és pápa számos kitüntetéssel halmozták el őt, miket nagyon megérdemelt az ő szakadatlan munkálkodása, tudományos művei és számláhatatlan jótékony czélú adománya meg alapítványai által. Az utóbbiak jóval felülhaladják a harmadfél milliót. Országos és egyházi ügyekben való jártasságáért általános tekintélynek örvend. Isten jutalmazza őt még hosszú élettel és tartós munkabírással!

Királyunk vendégei. E hét szerdáján tisztelgett királyunknál Ischlben Frigyes Ágost szász trónörökös, hogy tudassa édes apjának az új szász királynak trónralépését. — Augusztus 3-ától 6-ikáig Károly román király lesz ő felségének vendége.

Megint új zsidó nemeseik. Deutsch Sándor és utódai halmi előnévvel magyar nemességet kaptak díjmentesen. A megnemesített zsidó jelenleg az osztrák-magyar bank főtanácsának tagja. Egyébként börszakter; a liberalizmus virágzó korában tehát egész természetes, hogy ki kell őt tüntetni.

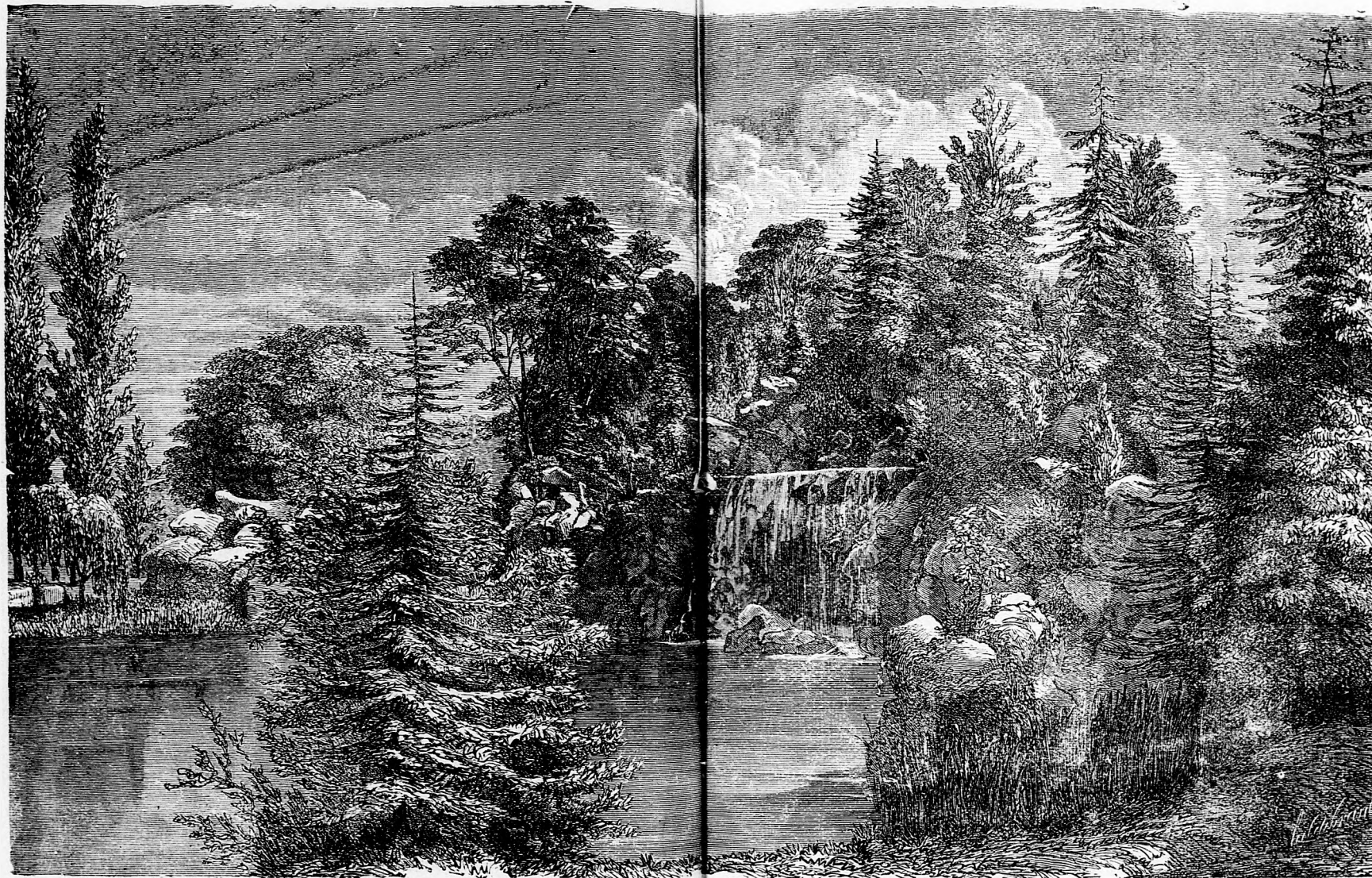
Ledochówszky bibornok meghalt. A német katolikusok legutolsó kulturküzdelmének egyik legtevékenyebb harczosa halt meg kedden reggel Rómában: gróf Ledochówszky Miczisláv biboros. Fiatalon nagy egyházi méltóságokat viselt már és IX. Pius pápának mindig kedvelt híve volt. 33 éves korában lett pozeni érsek és mint ilyen hatalmas ellenfele a katolikusokat és lengyeleket üldöző Bismarcknak. A vaskancellár kezében azonban hatalom volt, mely a bátor hitbajnok érseket súlyos pénz-bírságokkal sújtogatta, utóbb a „hazaárulás“ álnok címén két éves várfogságra is vetette, mikor abból kiszabadult, az országból száműzte sőt még Bécsből is kiutasította. Ledochówszky tehát Rómába ment lakni, és itt, minthogy még fogsága idején bibort kapott, mindent elkövetett, hogy Bismarck kudarcot valljon. Ezt meg is érte. Ledochówszky Rómában mindig nagy szerepet töltött be, legutóbb a híveket gondozó biboros-testület főprefektusa volt és mint ilyen Orosz- és Poroszországnak kivált a lengyel katolikusok védelmében sok gondot okozott. A jelenkor háromszáz legfontosabb emberének egyike volt ő; nyolczvan éves korában most meghalt, szívszélhűdés ölte meg.

Elemi csapások. Az idei szeszélyes nyár mindenféle veszedelmet zuditott már a gazdaközönségre. Szelet, jeget, sok esőt, felhőszakadást, úgy, hogy alig vonult el az egyik, már helyén termett a másik. Legujabban felhőszakadások látogattak meg egyes vidékeket. Az ezen veszedelemtől szóló tudósításaink a következők:

Körmend, július 20. Horvát-Nádalla vas megyei község nagy veszedelemben van. A napokig tartó esőzés a Pinka folyót, mely Körmendnél ömlik a Rábába, annyira megnövesztette, hogy kilépett a medréből s elborította a réteket, szántóföldeket és országutat. Délután két óra tájt pedig a községet is elöntötte. A lakosság kétségbeesése leírhatatlan. Mindenki menekülni igyekszik s csekély holmiját, jószágát, alig tudta megmenteni. Eddigelé hat lakóház van víz alatt, a bedőlés veszedelmének kitéve. Az áradat áttörte a vasuti töltést. Németujvárról a vonat Körmendre délben nem érkezett meg. A hatóság azonnal intézkedett, hogy segílyt nyújtson a kétségbeesett embereknek. Babos nyugalmazott tábornok vízfelügyelő és Pulay

Ferencz főszolgabíró rögtön a veszedelem színhelyére utaztak. Az árvíz miatt azonban csak kerülő utakon mehettek Nádallára. Körmendnél a Rába szintén kiöntött a rétekre. Az árvíz Weidner századosnak a hid mellett levő házát bedőléssel fenyegeti. Ugyanilyen sors vár Fritz József kereskedő és Karner János korcsmáros házára. A gőzmalomhoz és kórházhoz vezető ut-teljesen víz alatt van. Az emberek csak csónakon közlekedhetnek.

Szent-Gotthárd, július 20. Nagy zivatar és felhőszakadás volt itt. A Lapincs áradása következtében Rába-Szent-Mihály víz alatt áll és néhány ház bedőlt.

A Magas-Tátra egyik legszebb része.

Csáktornya, július 20. A Csáktornyaéhoz közeleső állami szőlőtelepen, Stridó-Farkashegyen, működésbe hozták csütörtökön este felé a viharágyukat, hogy az ismételve dühöngő jegesfellegek ellen a küzdelmet fölvegyék. A vihar több órán keresztül tombolt, úgy több ember volt elfoglalva azzal, hogy a sűrű lövöldözéshez a lövegeket megtöltse. Az egyik ágyunál azonban nem voltak eléggé óvatosak a napszamosok, mert a szabadon tartott puska-por, valószínűleg a pipából kiesett szikrától, fölrobbant. A három kiló súlyu robbanószer borzasztó pusztítást vitt véghez. Két napszamos könnyebb sérülést szenvedett, hárman meg olyan súlyosan sebesültek meg, hogy az egyik szemévilágát veszítette el, a másik kettő meg égési

sebeibe valószínűleg belehal. A súlyosan sebesülteket a varasdi közkórházba szállították.

Gyermekcsábító büntánya. A fővárosban lappangó bűnök egyik legsötétebbikéről lebbentette föl a mult kedden a leplet egy alig kilencz éves leányka vallomása. Utcasarkok szögletében leselkedő lélekkufár nők gaztétéről van szó, a kik 6 és 8 éves leánygyermekeket csaltak egy büntanyára, hol a fejletlen leánykákat martalékul dobtak állatias embereknek. Az áldozatul esett beteg kis lány vallomása szerint azon büntanya, a hova őt és kis társnőjét csalták, más leánygyermekket is látott. A dolog

seget öntettek szájába, a mitől elaludt. Mire felébredt, nagy fájdalmai voltak, de az asszonyok czukorral csitították el s meg is fenyegették, hogy agyon ütik, ha valakinek bármit is elbeszélne. A kisleány miután valamivel jobban lett, kedden este felé elvezette anyját a Hunyadi-utca 41. sz. házába, hol az emeleten rátaláltak Megyeri Sándor cipész és a vele vadházasságban élő Horváth Mari takarítónőre. Az előhívott rendőrök valahogy lecsillapították s széteszlatták az egybegyült közönséget s a történetről jegyzőkönyvet vettek föl. Mazur Antalné és Flasch Ferenczné szerdán reggel a kapitányságnál följelentették az esetet s gyermekeik vallomása alapján Horváth Lajosné házmesternét, Megyeri Sándornét és egy még eddig ismeretlen kuruzslónőt vádolnak. A súlyos beteggé lett. Flasch Terézt orvosi utasításra szerdán délben a belgyógyászati klinikára vitték. A gonosz asszonyok most a börtönben várják érdem szerinti büntetésüket.

Székely Nándor emlékezete. A székesfejérvári sós-tói temetőben a mult hó óta pihenő jóbarátunk, Székely Nándornak hamvai fölé szép emléket állított az édes anyának vigasztaló szeretete. A tiszta fehér márvány obliszket szombaton állították föl. Az emlék homlokát arany kereszt alatt az elhunytak arcképe díszíti; azután következik a felirat, mely így hangzik:

SZÉKELY NÁNDOR
HIRLAPIRÓ
AZ „ALKOTMÁNY“ BELMUNKATÁRSA
TART. HONV. HADNAGY
SZÜL. 1871. DEC. 8.
MEGH. 1902. JUN. 6.

A KERESZTÉNY MAGYARORSZÁG ELVEIÉRT ÉS
JOGAIÉRT KÜZDÖTT ÖNZETLENÜL.
NYUGODJÉK BÉKÉBEN!

Az emlék talapzatán a kesergő anya siratja el egyetlen fiát a következő kis versben:

Ide temettem minden kincsem,
Most olyan áva szegény lelkem,
Nem marad egyéb vigasztalás,
Egy reményem: a feltámadás!

Kesergő Anyád

A siremléket ünnepélyesen avatták föl, mely alkalommal számos kath. hirdapiró jelent meg Székely Nándor sírjánál.

Lefokozott főhadnagy. Hihetetlenül kicsinyes dologért lefokoztak a minap egy huszárfőhadnagyot. A katonai becsületügyi eljárás minden szigorúsága nyilatkozik meg ez esetben.

Perczel Guidó, a bajai negyedik honvédszázad főhadnagya gavallér módon élt. Gyönyörű két paripát tartott és a katonagyakorlatok után gíggbe fogatta a két szép állatot és kocsziva járta be a bajai utcákat. Egy szép tavaszi napon ismét kocsizni indult. Szélsébesen iramodott a két paripa a könnyű gíggel a széles utcákon keresztül. Egy forduláskor azonban majdnem baleset történt. Egy bajai kereskedősegéd került a kocsi elé és ha a főhadnagy erős kézzel, ügyesen vissza nem rántja a paripákat, a kocsi elüti a legényt. De a kocsi hirtelen megropant. A lovak, amelyeken a sebes hajtás következtében hab támadt, horkolva tolták visszafelé a gíggel. A kereskedősegédnek semmi baja sem esett, csak az ijedsége volt nagy. Amikor a veszedelem elmúlt, kihívóan rákiált a főhadnagyrára:

különbön a következőképp derült ki: A józsefvárosi Futó-utca 37. számú házban lakó Flasch János utcaszerepe felesége az utóbbi időben észrevette, hogy leánya, az alig kilencz éves Teréz zsebében sok krajczár és czukor van. Hétfőn estefelé a kis Teréz mikor hazatért, hirtelen rosszul lett s összeesett. Az orvos, kit, hívtak megöbbenve vette észre a betegségét s annak okait, egyben értesítette az anyát is észleleteiről. A gyermeket azután vallatásra fogták, mire elmondta, hogy egy öreg kövér néni, kinek karján mindig kosár volt, az utca sarkán többször czukorral ajándékozta meg s csalta el magával egy másik utcába, hol első alkalommal az emeleten levő lakásban egy barna meg egy szőke nő várta őt s valami csokoládészerű édes-

— Nem tud maga vigyázni?

A főhadnagy, aki legjobban örült annak, hogy a balesetet megakadályozhatta, roppant felindult azon, hogy őt leczkértetni merészlik. Az ostora után kapott és feleje suhintott a kereskedősegédnek, az pedig elkapta kezével az ostorsziját és azzal együtt lerántotta a gígg magas üléséről a főhadnagyot. A gíggől olyan szerencsétlenül bukott le a főhadnagy, hogy súlyos sérüléseket is szenvedett. A megrémült kereskedősegéd maga futott orvos után. A huszárfőhadnagy a fején szenvedett sérülést. Lakására szállították és ott ápolták. És alighogy felgyógyult, becsületügyi bíróság elé állították, ahol kihallgatták kellemtelen kalandjára nézve. Valaki följelentette és akadtak emberek, akik azt állították, hogy a gíggől lebukott huszárfőhadnagyon a kereskedősegéd vigigüött az ostorral. Ez azonban hazug állítás volt. Megindult a becsületügyi eljárás, amelynek vége az lett, hogy a huszárfőhadnagynak lefejtették attilájáról a főhadnagyi aranycsillagokat. A megokolás szerint a lefokozás azért történt, mert a főhadnagy nem kért azonnal elégtételt állítólagos bántalmazójától, vagyis nem vivott párbajt a szegény kereskedősegéddel és nem lőtte legalább is agyon. Hozzá vagyunk már szokva, hogy a katonai becsületbíróság érthetetlen és értelmetlen határozatokat hoz, de hogy ily abszurd ítéletet mondjon, ily igazán jelentéktelen ügyben, ez már valóban szármalmas mosolyra fakaszt minden épelméjű embert.

Kevés a főka. A képviselőháznak az új parlamentbe való átköltözése alkalmából néhány új szolgai és altiszti állást kreálnak. Miután azonban még nem tudni, hogy az új helyiségek és az új parlament méretei hány új embert alkalmaznak, még ki sem irták a pályázatokat, mert csak szeptemberben, a költözködés után állapítják meg az új állások számát. Ennek ellenére már máig körülbelül 450 ember nyújtotta be pályázatát a képviselőházhoz. Napról napra szinte csapatonként jönnek a szerencsétlen állás-keresők a Sándor-utcai régi parlamentbe. Természetesen nem sok biztatást kapnak. Pedig vannak közöttük érettségít tett fiatal emberek is. Aztán kiszolgált katonák, iparosok, munkások, többnyire családos emberek. Valamennyi hatalmas protekciót is mutat fel. Némelyiket miniszter, magasrangú államférfi, mágnás és közéletünk szereplő férfiai protezsálnak. Miután azonban legfeljebb 20—25 állást szerveznek, képzelhető, micsoda keserűség kel szárnyra a pályázatok eredményének kihirdetése után. Bizony szomorú jelenség és borus világot vet a mai nyomoruságos gazdasági és kereseti viszonyokra.

Vasházak Győrött. Érdekes ajánlat érkezett egy budapesti építésvállalkozótól Győr városához. Az építész 600 forintért két hét alatt épít bárkinek házat, melyben egyetlen fa alkotórész nincsen, mert téglából és vasból, illetve acélból áll az egész. Tudniillik a váza és teteje acél, padlása betonburkolatu acél, míg a falak téglából készülnek. A 600 forintos ház egy szobából, egy konyhából és kamarából áll, rögtön kiszárad és lakható, tüzmentes- és mindenestre egészségesebb némely vidékek sárból, vályogból és paticsból készült viskóinál. Miután Győr városát régebben foglalkoztatja a munkásházak kérdésének megoldása, az érdekes ajánlattal behatóbban fognak foglalkozni.

Az angol király betegsége panorámában. Az angol cinikus élelmességet jellemző egy történet, ami nemrégiben esett meg Londonban.

Egy angol panorama-tulajdonos annak idején megjelent a londoni Buckingham-palotában, hogy az operációról — amelyet az angol királynak elszívnia kellett — kinematografikus fölvételeket csináljon. A király orvosai, akik azt hitték, hogy örülten van dolguk természetesen

roppantul elcsodálóztak. Amikor azonban észrevették, hogy az illető nem veszedelmes és azonkívül látták, hogy ajánló levelet hozott Anglia egyik igen magas állásu személyiségétől, kijelentették, hogy elkésve jött, de arra nézve, amit kér, amugy sem kaphatott volna sohasem engedelmet.

— Azt nagyon jól tudom, — felelt a különös kérelmező, anélkül, hogy zavartatta magát, — de erre én már előre gondoltam. Miután a király operálását nem szabad végignézni, úgy elmehetnénk talán — ha nem kellemetlen önöknek — a kórházba, ahol önök engem megoperálnának, mialatt embereim az operációról mozgókép-fölvételeket készítenének. Körülbelül ugyanolyan a testalkatom, mint a királynak s azonkívül, azt hiszem, ugyanabban a betegségben is szenvedek, mint a felség. A honoráriumot mindenesetre megfizetem.

A király orvosai azonban nem akartak belemenni az „üzlet“-be.

A forgandó szerencse. Élt Pozsonyban egy becsületes keztyüs, *Swetlik* Nándor. Buzgón, lelkiismeretesen varrta éjjel-nappal a finom bőrkeztyüket és becsületes munkájával megkereste a maga mindennapi pecsenyét. Ő is, családja is boldog volt mindaddig, amíg egyszerre csak nagy szerencse érte. Megnyert egy kétszáz ezer forintos főnyereményt és első dolga volt, hogy mesterségét abbahagyta. Palotákat építtetett, nyáron át villában lakott s leányát egyenesen valamely vérbeli herczeg számára nevelte. Tudvalevőleg 200.000 forint még nem pénz azoknak, akik milliókkal dobálóznak, s hogy ne nyujtsuk hosszúra a mesét, két év mulva újra kerültek a paloták, villák, az ékszerek zálogházba, ószereshez a finom ruhák és *Swetlik* Nándor újra megnyitotta a keztyüs boltját. De a régi vevők a két esztendő alatt más keztyüs üzlethez szoktak és minthogy a szerencse másodszor nem igen fordítja arcát a halandók felé, *Swetlik* kénytelen volt a boltját egész dicstelenül újra becsukni. A herczegnek szánt leány egy konkurrens keztyüshöz került alkalmazásba; *Swetlik* pedig mint koldus halt meg a héten egy budapesti kórházban...

A gyermek neveléséről.

IV.

„Dolgozzatok, míg a mécsetek ki nem alszik!”

És különösen gyermekeiteket szoktassátok rá korán a munka szeretetére. Mikor a gyermek már nagyobb, esze érettebb lesz, magától is megérti, hogy csak a becsületes munka tarthatja fenn az egyes embereket, mint az egész társadalmat.

Igen, de ha csak akkor akarjátok a gyermeket munkához szoktatni, mikor már értelme és testi ereje fejlettebb, előbb pedig semmittevással töltötte el napjait, — kárba vesztett a fáradságotok. A fiatal facsemétét karóhoz kötik, hogy törzse egyenesen nőjjön... de ha a fatörzs már teljesen kifejlődött s kezdettől fogva görbén nőtt, hiába kötöd azt karóhoz, többé nem lesz egyenes. Hiába oltod be a terebélyes nagy fát! ha előbb nem tetted meg, az már csak vad gyümölcsöt fog hozni.

Tehát míg a gyermek abban a korban van, a melyben értelme és ereje még csak kezd fejlődni, addig kell rá szoktatni csekély munkák pontos és lelkiismeretes elvégzésére. Pedig akkor még nem tudja, hogy mi az a munka, hogy annak haszna is van.

Engem, — még jól emlékszem, — három éves koromban anyám a kertbe vitt, hogy segítsek neki

a vetemények közül a gazt kigyomlálni. Én nem tudtam, hogy mire való ez a művelet, de mert anyám így mondta, nagyon szerettem ezt a munkát végezni. S azért gyakran egyedül is lementem a kertbe és hogy anyámnak örömet szerezzek, kihuzgáltam a földből a hagymaszárazakat, petrezselymet, virágokat stb. Ezzel természetesen öntudatlanul kárt okoztam, de erkölcsileg megmérhetetlen haszon volt ez rám nézve: megtanultam szeretni a munkát. Mikor aztán már meg is tudtam érteni, hogy a hol nincs munka, ott nincs élet, akkor láttam be mily jó, hogy én már szeretek és tudok dolgozni

Es így vagyunk a szellemi munkával is.

A gyermek az első osztályban megtanulja az a b c-t, megtanul olvasni, a nélkül, hogy tudná, mire való az az a b c, vagy hogy tulajdonképpen mi a célja annak, hogy eléadnak egy könyvet, a melyből neki minden körülmények között olvasnia kell. Azt nem tudja, miért jár iskolába. De mert hazulról küldik hát jár s mert a tanítója megdorgálná, hát tanul. Később aztán annak a csekély munkának egész életében óriási hasznát veszi.

A kötelességteljesítés és munka, szorosan összefügnék egymással . . .

Azért ezt a kettőt oltsátok különösen a gyermek lelkébe és pedig nemcsak parancsszóval, hanem főleg jó példával.

Lelketlen, dologtalan, henye emberek, a kik azt hazudják, hogy ők szocziálisták, ilyen beszédekkel akarják az embereket — a maguk hasznára és az emberek kárára — vagy tudatlanságból, vagy rosszakarathból, elbolondítani:

— Ne dolgozzatok! Ne szoktassátok munkára fiaitokat, mert a munka, a társadalom rabszolgái, az urak kutyái lesznek, egész életükbe. A milliók verejtékkel dolgoznak és boldogtalanok, míg a nagyurak magas hivatalokban ülnek és herék módjára élőködnek a munkásokon.

Nem igaz!

Józanészű ember az ilyen beszédre semmit sem ad. Igen vannak egyesek, a kiknek elég pénzük van arra, hogy ne dolgozzanak, a társadalomnak semmi hasznot se hajtsanak, de vannak lelkiismeretlen, dologkerülő „munkásemberek“ is . . .

Az arató, a favágó, a gyári munkás, a bányász, kétségtelenül gyötrő, fárasztó munkát végez . . . de jól gondoljátok meg, sokkal nagyobb munkát végez ezeknél az a gyermek, a ki az iskola padjaiban szellemi erejét fejleszti, hogy orvos, tanító, pap, törvénybíró vagy még nagyobb hivatalnok legyen belőle.

S a kész orvos, tanító, pap, törvénybíró vagy még nagyobb hivatalnok munkája semmivel sem könnyebb a földmives vagy favágó munkájánál.

Azok a gondolkodásukkal, értelmükkel, eszközkel, ezek a testükkel dolgoznak és a munkájuk közt nincs különbség. Sok ember szeretne képviselő vagy miniszter lenni, pedig azoknak épen oly terhes, lélekölő a hivataluk, mint a legutolsó munkás helyzete . . . azoknak egy egész országot, a munkásnak csak önmagát kell kormányoznia.

Azért minden időben és helyzetben dologra fel! És dologra kell serkentetnek a gyermeket már legkisebb korában, jó példátokkal is. Ne gondoljátok azonban, hogy helyesen cselekesztek, mikor tizenkét éves korában mesterségere adjátok a gyermekeknek. A szellemi munka kezdetének idejét, az iskoláztatást a törvény szabja meg és könnyen ellenőrzi.

De a mesterember már 8—10 éves korában munkára kényszeríti a fiát, oly munkára, a melyet szervezete még nem bír meg . . . a leányokat, sajnos, szintén már 10—12 éves korában szolgáltni küldik . . . és mi lesz ennek a haszonvágó tuleröltetésnek a következménye? Az, hogy a gyermek, még mielőtt emberré lenne, elsatnyul. Ez a helytelenség pedig a mai korban nagyon uralkodik, a mai korban azért oly satnya és elégedetlen a munkásnép . . .

Azután helytelenség az is, hogy oly életpályára kényszerítik sokan a gyermeket, a melyikhez semmi kedve sincs . . . ez meg határozottan gyilkosság!

Az így kényszerített emberek vesztik el lassanként minden kedvüket, megunják az életet, henye és a társadalomra káros elemek fejlődnek belőlük, a kik vagy másokat megcsalva, vagy másokat megpróbálva akarják nyomoruságos létüket fenntartani

MINDENFÉLE.

Milyen nehéz a füst? Sir Valter Raleigh, a híres angol tengerész, a ki annyi dicsőséget ért meg, hogy azután a vérpadon végezze mozgalmas életét, többek között az elméssége miatt is nagyon kedves embere volt Erzsébet királynőnek. A királynő szívesen látta maga körül a kiváló embert, a kinek mindenre volt egy találó megjegyzése. Egyszer beszélgetés közben a királynő hirtelen ezzel fordul Raleigh-hez:

— Látja, ön nagyon elmés ember, de van ám valami, a mit ön se tud.

— Mi legyen az, felség?

— Megmérni milyen nehéz a füst.

Sir Valter Raleigh elmosolyodott:

— Biz az nagy dolog, de nem lehetetlen.

— Fogadjunk, mondta a királynő, hogy lehetetlen.

Szívesen tartom a fogadást; válaszolt Raleigh.

Hozatott egy kis csomó vágott dohányt, megmérte és azután megtömte vele a pipáját. Rágyújtott és elszívta. Akkor aztán kiverte a pipát és a hamut megint megmérte.

— Ime felség, mondotta, megvan az egész.

A mennyivel a dohány többet nyomott, mint a menyit a hamu nyom, olyan nehéz volt a füstje.

A királyné elismerte, hogy Sir Valter Raleigh megnyerte a fogadást.

Fejedelmi földesurak. Albert szász király hagyatékának fölvétele alkalmából megemlíti egy német ujság, hogy az elhunyt király az ötödik nagybirtokosa volt a német birodalomnak. Az első földesur a német császár, a kinek 83 birtoka van, valamennyi együtt 98.746 hold, az adója pedig 651.631 márka. A második irigylésre méltó listán Plesz hercege 75 birtokkal, 50.112 hold földdel, az adója 324.042 márka. A harmadik Ujest herceg, ennek 52 birtoka van, valamennyi együtt 39.742 hold, adója 233.701 márka. Utána Ratibor hercege következik 51 birtokkal, 33.096 hold, az adója 274.627 márka. A szász királynak szintén 51 birtoka volt, összesen 31.000 hold, ennek a nagy része erdő.

Egy különös statisztika. Egy francia „tudós“ büzgőségének köszönheti az emberiség a következő nagyérdekű és hasznos statisztikát. A derék francia kiszámította, hogy egy keringő alatt 1200

méteres utat lejt a tánczos. A négyes négy figurájában a nyolcz tánczos majdnem két kilométert gyalogol. Az egyes tánczok között a „táncz-ut“ hosszúsága tekintetében a keringő után a tipegő (mazurka) következik (950 méter), azután a polka (900 méter). Az a jó kedvű ur vagy fürge kisaszszony, a ki egy esti tiz órától hajnali ötíg tartó bálon folyvást tánczolt, 56.000 lépést, vagyis 38 kilométert tett meg. Ime a tudomány megtette a magáét, vegye hasznát az emberiség.

Nehezen teljesíthető kívánság. A krempei (Schleswig-Holstein,) törvényszék az alábbi felhívást tette közzé a német hivatalos lapban: „Lohmann Péter altonai bankár indítványára Lohmann Ditrich, kirchmoori születésű, 1848-ban Bertha Jenny hajón szolgált, Borkum közelében a tengerbe fult matróz ezennel felszólittatik, hogy 1893 január 20-ikáig az alulírott törvényszéknél jelentkezzen, mert ellenkező esetben halottnak fog kijelentetni.“

Legnagyobb hadi gőzös. Oroszországban a kronstadti hajógyárban a nyáron kezdték építeni a „Rusik“ nevű hadi gőzöst, melynek akkora méretei vannak, hogy 28 lábnyival hosszabb, mint más államok legnagyobb hadi gőzöse. Az orosz kormány arra akarja használni, hogy az ázsiai tengerpartokhoz közeledjék vele. Óriási volta lehetővé teszi, hogy annyi tüzelővel és élelemmel lássák el, hogy akár ki se kössön sehoh. Első útját Kronstadtól a Kína mellett levő Vladivosztok kikötőjéig (30.000 kilométernél is több) megállapodás nélkül akarja megtenni.

A bakó fizetése. Baranya-vármegyében a hóhér annyira elhatalmasodott és tulságosan magas sallarimumokat kezdett követelgetni. Ezért aztán 1721 márczius 28-án a vármegye statutumot alkotott a bakó járandóságairól, amelyek így állapittatak meg:

Primo. A bakónak az ő utazásain a kellő biztontságot meg kell adni, az ellátásáról gondoskodni kell, de ezenfelül nem jár neki semmi napidij, kivéve a következő sportalákat.

Secundo. Egy-egy fej vételért 6 forint.

Tertio. Egy-egy ember felakasztásért ugyanannyi, vagyis 6 forint. Bármiféle gonosztevőknek, jövedőmondóknak, avagy más tüzzel elégetendő személyeknek az elégetéséért 10 forint; kerékbe-törésért 12 forint; felakasztott öngyilkosnak az eltávolításáért (azzal a feltétellel, hogy el ne vegye az öngyilkosnak semmiféle holmiját) 10 forint. Kínvallatás esetén a bakó fizetsége a kínzás mértéke szerint állapithatók meg. A megállapított rendes évi sallarimumon felül.

Gazdák óvakodjatok

a kolerától,
a hidegrázástól,
a pestistől, aztán még jobban a *lelkiismeretlen ügynököktől*,
házalóktól és
pénzközvetítőktől!

Mindezek bujkálva, alig észrevehetően férköznek a gazda házába és csak akkor távoznak abból, mikor már bajt okoztak.

Tehát óvakodjatok!

Aki rám nem hallgat, majd megbánja!

A MAGYAR GAZDA.

Az értékesítő szövetkezetekről.

E rövidke irásunkban az értékesítő szövetkezetek mivoltáról akarunk szót ejteni, mert azt tartjuk, hogy minálunk országszerte ez a szövetkezeti fajta a leg-sürgősebb a hitelszövetkezetek után. Vegyük hát rendre egyenként a fajtáikat. Azt már a mult évi lapokban elmondottuk, hogy miképpen kell egy-egy szövetkezetet kimódolni; most tehát, hogy egyik szavunkat a másikba ne öltjük, csak arról beszélünk atyafiak, kicsodák is legyenek ezek az értékesítő szövetkezetek? Elmondjuk, a mit láttunk.

Ezelőtt 7 esztendővel Baranyamegyében, Mária-Kéménd nevű kis faluban, 20 becsületes parasztgazda összeállott és tejszövetkezetet alakítottak. A szövetkezet bérelt egy tágas, világos, tiszta kamrát, fogadott bele két ügyes, dolgos cselédet, aztán vett tejhűtő gépet, tejfözlőt, meg köpülő-gépet. A tagok ettől fogva oda hordták minden este, reggel, a mi tejet fejtek s otthon el nem használtak. A szövetkezetben a tejet lehűtötték, lefözlötték, a tejszínből vaját köpültek, a lefözlött tejből megturót készítettek s mindezt a szövetkezet adta el jó pénzért. Ma már minden kéméndi gazda tagja a szövetkezetnek s naponta másfélezer liter tejet hordanak össze és esztendőn át ötvenezer korona olyan jövedelmet kap a szövetkezet útján a lakosság, a miből azelőtt egy fityinget sem látott.

A szomszéd községek hamarosan utánozták a jó példát, de másfelé is szanaszét futott hire a dolognak s ma már közel 300 ilyen tejszövetkezet van az országban. 1900-ban e szövetkezetek kerek számban szólva ötven millió liter tejet szedtek össze s ezért ötödfél millió koronát szereztek tagjaiknak. Okos embereknek erről nem is kell többet beszélni, elég szépen szól magáért a példa.

Egy-két tejszövetkezetben utóbbat az ügyes, életre való igazgatók elkezdtek a tojást is gyűjtögetni s aztán a tejtermékek mellett azt is közösen árusították. A mikor az asszonyok beadták a friss tojást a szövetkezetbe, akkor mindjárt reányomták minden tojás héjára a gumitömpölyözővel az átvétel napját, mert a kereskedők is, meg a más vevő asszonyok is többet adnak a friss tojásért. Ebből is szépen pénzelte a szövetkezet tagjait s a mikor már a tojáseladásnak csinját-binját is kitapasztalták az igazgatók, akkor a tejszövetkezet felhagyott a tojás-gyűjtéssel s alakított a baromfitartó gazdákból tojásértékesítő szövetkezetet. Az 1900. esztendő végével 54 ilyen szövetkezet volt már az országban s ezek a tojás évadján havonta kerek másfél millió tojást szedtek össze. Mostanában pedig a kolozsvári hitelszövetkezet irástudói azon jártatják az okos eszüket, hogy miképpen lehetne baromfi-értékesítő szövetkezetet csinálni? Bizonyosan hirt hallunk erről hamarosan, mert semmi ördögség nincs a dologban.

Nagyon fontos dolgot végeznek a gabona-értékesítő szövetkezetek is. Ezek ugy keletkeznek, hogy egy-egy község gazdái mennél többen szövetkezetbe állanak s aztán aratáskor mindnyájan behordják minden eladó gabonájukat a közös magtárba, a hol az igazgatók nyilvánosan, igazlító emberek szeme előtt, megmérik és a kített mustrák szerint osztályozzák a gabonát. Kinek-kinek irást adnak arról, a mije a közönsben van és ha valakinek már ilyenkor szüksége van pénzre, az a behordott gabonája árára előleget

kap. Miből? Hát ha van a faluban hitelszövetkezet, akkor annak a pénzből visszaadják az előleget, megfizetik ennek tisztas kamatját s a költségeken felül megmaradt pénzt kifizetik a tagoknak. Ilyenformán a legkisebb gazda is mindjárt aratáskor megkapja előlegül a termése árának nagyobb részét s még sem kell a gabonáját tüstént szöszön-boron elkótyálnia, ahogy veszik.

Egészen ilyen amivoltuk a pincze-szövetkezeteknek, meg a gyümölcs-értékesítő szövetkezetnek. Egy-egy szőlőhegynek, vagy egy-egy falunak a gazdái előbb maguk között egyetértéssel, meg okos emberek bölcs tanácsaival szépen kimondják a szövetkezet minden dolgát; neki készülnek, hogy ha majd szedéskor behordják a tagok a gyümölcsöt, meg a szőlőt, elég edénye, eszköze, szerszáma, meg munkása legyen a szövetkezetnek. Szüretkor aztán minden tag válogatás nélkül köteles az egész termését beadni a közösbe s csak az igazgatóság engedelmével tarthat meg a maga szükségletére valamennyit. Ha olyan szőlője, gyümölcse van egy-egy falunak, a mit frissében csemege-gyümölcsként lehet eladni, akkor szüretelő-szövetkezetet kell alakítani, mert a csemegének való szőlőt s gyümölcsöt a tőkén meg fán veszi meg a kereskedő. Ilyenkor azonban nem a gazda, hanem a szövetkezet szüretel, csakhogy előbb a fekvésnek, a talajnak, meg a fajtáknak a jósága szerint igazságosan osztályozni kell a gazdák termését, mert ki micsodás a gyümölcs, más-más ára lesz annak. Hogyha pedig nem lehet, vagy nem érdemes így frissében vásárra vinni a termést, akkor minden gazda maga szedi le a termést s úgy hordja be a szövetkezetbe. Az igazgatók a beadáskor mindenki szeme előtt megméri s osztályozzák a termést írást adnak róla a gazdának, másod- vagy harmadnap pedig kiadják a közösbe adott gyümölcsre, szőlőre az előleget. A szövetkezetben aztán csak most következik a munka dandárja: a gyümölcsnek, szőlőnek válogatása, feldolgozása. A gyümölcsnek szárítása, aszalása vagy befőzése; a szőlőnek zuzása, sajtolása, erjesztése, majd később a fejtés. Ne feledjük azonban, hogy mind e szövetkezetek csak a közös értékesítésre valók és nem nyereszkeskedő spekulálásra alakultak: éppen ezért ne sokat pepecseljünk a gyümölcsre s a szőlővel, mert könnyen nagy veszteség érheti a szövetkezetet. Legjobb a terméssel mennél előbb tudni, a szüretet lehetőleg must gyanánt, vagy legfeljebb az első fejtés után mulhatatlanul el kell adni. Ha nagy tömegben egyforma bort adhatunk, árverésre hívhatjuk messze földről a borkereskedőket, vendéglősöket, korcsmárosokat és bizonyosan megkaphatjuk az illendő árt, melyből az előlegek és költségek levonása után megmaradó felesleget arányosan szétosztjuk a tagok között.

Ime! atyafiak ilyen sokféleképpen segíthetnek rajtunk ezek az értékesítő szövetkezetek; pedig erre a segedelemre ugyancsak rá vagyunk szorulva, mert bizony elmodhatjuk, hogy ebben a szép és gazdag hazában kincseken taposva szegényen élünk. De ne álljunk meg e panaszos siránkozásnál, hanem induljunk a sok szép példa nyomán, hogy közös akarattal, egyesült erővel megszerezzük magunknak s gyermekeinknek a jólétet, a megelégedést s a boldogságot.

Z. Z.

A Keresztény Szövetkezetek Központja folyó évi augusztus elsejével Baross-utca 59. szám alá költözik át, hol egyesítve lesz egy hatalmas, tágas helyiségben a Központ irodája és áruraktára.

JÓ KÖNYVEK.

Szót kérünk!

Vésztjósító szózatok napjainkban éppen nem ritkák legjobbjaink ajkain is. Az ősi erénynek nincsen keletje, — a hit inog, — ezer baj fenyegeti a társadalmat, — a romlás az emberiség legfőbb javait sem kiméli. Ez újra és újra fölhangzó panaszok közül azonban tán egy sem fáj annyira, mint az, melyet főképp az ifjuság, vajmi sokszor a leggyöngédebb ifjuság *erkölcsi süllyedése* kelt. Nem csak a mi földi-égi jólétünkre támad az ellenség: azt töreti immár ami legdrágább számunkra e földön: gyermekeink, ifjaink s leányaink földi-égi jólétének alapföltételét: az erkölcsi tisztaságot, legfőbb diszüket, az ártatlanságot, ezt irtja, pusztítja ezer uton ezer csellel, ördögi ármánnyal.

És az eredmény? Számukra oly fényes, ránk nézve oly szomorú! Mennyi veszély környezi ifjainkat, uton-utfélen, az iskolában és társaságokban! Micsoda pestises légkör fogja őket körül csaknem mindenütt! A sajtó, a művészet, a műveltség — mind zsoldjába állnak a korrupciónak: társulatok évenként ezeket áldoznak főképp a sajtó utján arra, hogy a zsöngé nemzedéket — veszélyre, veszélyről bünbe, bünből testi-lelki elcsenevészedésre, földi és másvilági boldogságuk romlására vezessék. Mekkora ez a rombolás az ifju szivekben, a szülők, nevelők, lelkipásztorok sokszor *nem is sejtik!* „Csak az, aki az emberi szívek mélyére szokott látni, csak az a megmondhatója, mily siralmas pusztítást okoz azokban csak az erkölcsstelen olvasmány mérge is!“ (Weiss A. dr.)

E szomorú tények mellett csak az mehet el közönyösen, kinek nincs szíve a gyermekek, az ifjuság iránt! *Az ifjuságon segíteni kell*, segíteni és pedig gyorsan, *míg nem késő* . . .

A fősegítséggel, természetesen, a nevelés tartozik. „Az Isten legnagyobb kegyelme — az igazán keresztény édesanya“ — mondá br. Ketteler püspök. Ez azonban *nem mindig elég*, sokszor hiányos is. Jó volna, ha minden 10—20 év közötti ifju s leánynak állandó, komoly, szeretettel intő, segítő *kisérője* volna, ki őt harcában biztatna, erősítené, a tömérdek veszély, a számtalan kísérlet között. Ily kísérőképp ajánlkozhatik talán azon rövid, lelkes hangon irt, buzdító, óvó *füzetke*, melyet a „*pozsonyi orsz. kath. sajtót támogató egyesület*“ tisztán az ifjuság lelki javának előmozdítására kiadott, s melynek első 5 ezer példányát Isten bő áldással árasztotta el, midőn több helyütt feltűnő javulást engedett azon ifju közt, kik e művecskét kísérőül választották.

Adja Isten, hogy minél több zsöngé-gyöngé, tán már-már elbukó ifju szív ismerkedjék meg a buzdító, a szivtisztaság megőrzésére lelkesítő gondolatokkal, melyeket e kis füzet könnyen fölfogható alakban kifejt. Bár akadnának az ifjuságot igazán szerető lelkek, kik e kis füzet terjesztésére vállalkozva, talán sok-sok ifju szívet őrizhetnének meg a *legsomorubbtól*, mi azokat érheti: az ártatlanság elvesztésétől.

A kis füzet címe: **A legszebb virág és ápolása. Főegyház megyei jóváhagyással.**

Megrendelhető a „kath. sajtót támogató egyesület elnökségénél Pozsonyban.“ A megrendelt füzetek a posta költség beküldése után ingyen szállítatnak.

Irországi Kunyhó czimmal egy igen kedves elbeszélés jelent meg, amely fiatalnak és felnőttnek sok lelki élvezetet nyújthat. Egy irországi család története van elmondva. A családot, amely istenfélő, különböző megpróbáltatások, csapások érik. Az ember azt hinné, hogy ennyi meg nem érdemelt könyv és keserv megingatja őket hitükben, hogy panasz, zugolódás jön az ajkakra. Ámde a Hiób esetek ellen megedzi a szenvedőket a hit és innét van, hogy a történetke fejleményében az Istenbe vetett bizalom megdicsőül. Gyöngye ezen könyvecske a népies irodalomnak. A csinosan kiállított könyv — amely vizsgálati ajándéku igen alkalmas — nagy lelkierőt szerez az olvasónak. *Ára 60 fillér.* Megrendelhető: *Oktató Népkönyvtár* czimmal *Budapest, VII., Csömöri-ut 16.* Ugyanott megrendelhető *sz. Czeczillia* élettörténete 1 kor.

Uj élcslap. Augusztus hó elsejével „Hany Istók“ czim alatt Gelsei Biró Zoltán győri lapszerkesztő szerkesztésében Győrött új képes élcslap indul meg. Az új élcslap csupán a dunántuli megyék eseményeit öleli föl. — A „Hany Istók“ minden vasárnap 8 oldal terjedelemben, Urfy Sándor rajzoló-művész humoros illusztrációival fog megjelenni. Kiadja a Győregyházmegyei könyvsajtó; előfizetési ára egész évre 8 korona.

A zsidók elhatalmasodását a karolingi gyengelelkű császárok alatt mutatja be Bolanden Konrád kedvelt német írónak *Noé bárkája* című legujabban megjelent műve. Miként II. Endre magyar király idejében azonosan az időben is nagy befolyást gyakoroltak a császári udvarokra annyira, hogy királyi, vagy császári szabadalom-levéllel üzték a rabszolga-kereskedést. A jelen regény egy ilyen rabszolga-kereskedő Zadok nevű zsidónak üzelmeit mutatja be, aki egy előkelő keresztény nőt, Ansgardot tart fogságában, hogy a kordovai királynak eladja. Ezen nőért — ki kiszabadul — folytatott küzdelme a regény főbb momentuma. A mindvégig csillogó, üde tartalmu regény az igazság diadalával végződik. Karácsonyi vizsgálati ajándéku igen alkalmas. Megrendelhető a vaskos, fűzött kötet a pénz előleges beküldése ellenében 2 kor., vászonköt. 3 kor. Sac. e. e. s. s. á 30. Megrendelhető: T. Pelikán Krizsó kiadásában, Budapest, VII. ker., Csömöri-ut 32. sz.

■ Azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, kérjük, hogy előfizetésüket lehetőleg mielőbb a postahivataloknál megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályozva legyünk.

Nyilttér.

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmas **köszvény, asztma, sziv, vese, gyomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos idegvér és bőrbajoknál.** Biztos védelem **szélhűdés és elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbáltatva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és **egyedüli** képviselőjének

Dr. Kovács J. egyetemi orvosnak (Hemopatia) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körut 18. sz.

Rendelés naponta 9—1. és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. Nehéz betegeknek biztos gyógymódja.

Közgazdaság.

Országos gazdasági munkás- és cselédsegítő-pénztár.

Most már az új törvény szerint lehet a segítő-pénztárnál biztosítani.

Nyugdíjat; egy bizonyos időkorra való summát és halálunk után a családuknak (örököseinknek) átadandó segítségét.

Aki azt akarja, hogy keresetképtelenségétől haláláig rendszeres havi segítséget kapjon, az a beiratkozástól számítva 25 évig fizet évenként 10 korona 40 fillért. (Lehet ezt az összeget hetenként is törleszteni 20 fillérrel.) Ezek az első csoportbeli tagok. Az első csoportbeli tag több tagsági könyvet, akár tizet is válthat. Az első csoportbeli tagnak jussa van:

1-ször: ha tiz évi tagság után munkaképességét bármely okból előreláthatólag mindenkorra oly mértékben eivesztette, hogy e fogytkozás következtében felényit sem képes évenként megkeresni, mint amennyit az ő szülőfalujában, vagy helyesebben, ahol ő lakik, egy helybeli (nő, férfi) gazdasági munkás vagy cseléd évi rendszeres keresete: élete fogytáig, vagy pedig keresetképtelenségének netáni visszanyeréséig havi 10 korona segélyt kap; s ha ily segélyt még nem kapott, úgy 65 éves korában egyszer s mindenkorra 100 koronát kap, ami nem zárja ki azt, hogyha 65 éves korán túl válik munkaképtelenné később a havi 10 korona segélyt is megkaphassa;

2-ször: ha baleset éri: ingyen gyógykezelik, ha a baleset miatt egy hétnél hosszabb ideig munkaképtelen, mindaddig, míg munkaképessége helyre nem áll, 60 napon belül naponként egy korona, 60 napon túl pedig havonként 10 korona segítséget kap; ha pedig a baleset következtében meghal, hátramaradt családjának egyszer s mindenkorra 400 korona segélyt, vagy ha családj nem maradt, temetésre 100 korona segítséget ad a pénztár;

3-szor: ha meghal a tag és halálát nem baleset okozta, akkor családjának: ha legalább 5 évig volt tag 200 korona, ha legalább 10 évig volt tag 250 korona, ha legalább 15 évig volt tag 270 korona segélyt, vagy ha családj nem maradt, temetésére 100 korona segélyt ad a pénztár;

4-szer: rendkívüli segélyt kaphat minden első csoportbeli tag, aki szorgos dologidőben dologba nem mehet, pl. az aratásból kimaradt. A rendkívüli segély nagyságát a központi igazgatóság határozza meg és egy-egy tagnak 300 koronáig való segítséget is adhat.

Második csoportbeli tagok azok, akik egy éven át öt korona 72 fillért fizetnek be. A második csoportbeli tagoknak ugyanazon jussuk van, mint az első csoportbeli tagoknak, kivéve, hogy nem 10 korona, hanem 5 korona havi segítséget, nem 100, hanem 50 koronát, hátrahagyott családj nem 400, hanem 200 koronát kap. A rendkívül, segélyt arra az időre, mikor a második csoportbeli tag a szorgos dologidőben betegsége miatt nem állhat munkába — épen úgy megkapja, mint az első csoportban, vagyis kaphat 300 korona rendkívüli segítséget.

Harmadik csoportbeli tag az, aki halála után biztosít családjának segítséget. Az évi tagsági díj két korona 60 fillér, vagyis hetenként öt fillér. Ebbe a csoportba fölveszik azokat, akik a 14 évet betöltötték, de még 50 éves kornál nem idősebbek.

Minél fiatalabb korban iratkozik be valaki, hogy halála után hátramaradottjait segítsék, annál több segítségre van jussa; egy könyv után a legnagyobb segítség 200, legkisebb 60 korona. 200 koronát kap annak a családja, aki még nem mult el husz éves, hogy a pénztárba belépett, aki 25 évet tul nem haladta, mikor belépett 170, de aki teszem 45 évét tulhaladta, annak családja 80 koronát kap. 60 korona legkevesebb segítséget azon tag családjának adnak, aki 46 és 50 év között való korban volt, mikor a pénztárba belépett. De két tagsági könyvet is lehet váltani.

A negyedik csoportban öt korona 20 fillér a fizetni való. Aki évenként öt korona 20 fillért fizet, a bizonyos elérendő időre egy kis summát biztosíthat vagy magának, vagy másnak. A summa nagysága attól függ, hogy hány esztendeig fog befizetni a pénztárba. Aki teszem tíz év mulva akarja kézhez venni a summát, 65, aki husz év mulva, az 160 koronát, aki 24 év mulva, az 215 koronát kap. Tetszés szerint egy névre több könyvet is lehet váltani. A hány tagsági könyve van a tagnak, annyiszor kapja ki az öt illető biztosított pénzösszeget. Fiukat családalapítás idejére, leányokat férjhezmenetelre igen alkalmas lesz a pénztárba ilyen tagnak beiratni. Ebbe a csoportba nem nézik, ki hány esztendő, fölveszik bármilyen idős is.

Akik ebbe a négy fajta biztosításba iratkoznak, azok a pénztár rendes tagjai.

Egy-egy tag többfajta biztosítási csoportba, akár mindegyikbe is beléphet, azaz tagsági könyvet válthat.

Fontos tudnivaló az, hogy ha el nem érnék a pénztárban azt az időt, hogy jussunk lenne nyugdíjra, vagy a biztosított summára: akkor a befizetett tagsági díjakat a pénztár visszafizeti.

Vannak a pénztárnak rendkívüli tagjai is. Rendkívüli tag az, aki egy esztendőre egy koronát befizet.

Az évenként egy koronát fizető rendkívüli tag a következő segélyre számíthat:

Ha baleset éri: ingyen gyógykezelik; ha baleset miatt egy hétnél tovább munkaképtelen, mindaddig, míg munkaképessége helyre nem áll. 60 napon belül naponként egy korona, 60 napon tul pedig havonkénti 10 korona segítséget kap; ha pedig a baleset következtében meghal, hátrahagyott családjának egyszersmindenkorra 400 korona segélyt, vagy ha családja nem maradt, temetésére 100 korona segítséget ad a pénztár.

Azért, hogy a segítő-pénztárnak ez a neve: Országos gazdasági munkás- és cselédsegítő-pénztár, ez nem azt jelenti, hogy csak napszamos-munkások és éves cselédek lehetnek tagjai. Mert a segítő-pénztárba beiratkozhatnak földbirtokosok, haszonbérlok, gazdálkodók, gazdasági tisztviselők és alkalmazottak, mezőgazdasági munkások, erdei munkások, földmunkások, halászok, kertészek, mezőőrök, vadőrök, mindenféle gazdasági cselédek, béresek, kocsisok, lovászok, kanászok, tehenesek, pásztorok, gulyások, csikósok, olyan háztartási belső cselédek, a kik melleleg valamely gazdasági dologgal, teszem (kerítészetnél, tejgazdaságban, apró jószágtenyésztés körül foglalatostkodnak), vagyis mindenki, aki a gazdálkodás valamely ágával, ha nem is főfoglalkozásképpen, foglalkozik.

Ha a pénztárba be akarunk iratkozni, jelentkezünk a községi előljáráságnál. Vigyük el a bélyegmentes anyakönyvi kivonatot, vagy ha az nincs kezünknel, katonakönyvet, munkásigazolványt. A fölveteli díj bármely csoportba két korona. Akik nyugdíjat biztosítanak maguknak és 35 évnél idősebbek, négy korona fölveteli díjat fizetnek. Aki több tagsági könyvet vált, az azért fölveteli díjat csak egyszer fizet, azonfölül minden könyv kiállításért egy koronát.

A nagybecskereki helyi iparkiállítás érdekessnek és a maga nemében nagyon tanulságosnak ígérkezik. Az eddigi bejelentésekből következtetve a kisebb vidéki kiállítások között elsőrangú helyet fog elfoglalni ezen kiállítás, a mely tanuságot lesz hivatva tenni Magyarország ezen legnagyobb vármegyéje székhelye iparosságának szakértelméről és ügyességéről. A kiállítás augusztus 10-én nyílik meg és tart augusztus 20-ig.

*

Budapesti piaczi árak:

Buza: Tiszavidéki 8:45 kor., tolnamegyei 8:35 kor., pest-megyevidéki 8:35 kor., zentai 8:30 kor., verbászi 8:30 kor., szerbiai 7:80 kor.

Rozs: 6:85 kor.

Zab: 6:90 kor.

Tengeri: 5:27 kor.

Az árak 50 kg.-kint értendők. A mult héthez képest fokozatos árhanatlás tapasztalható.

Liszt: Átlagos jegyzések Budapesten:

0	1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---

27:90 27:60 27:60 26:40 25:40 25:— 24:30 23:30 20:80

Korpa: Finom 8:10 kor., durva 8:30 kor.

Pénzkölcsön

kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagykamatu adósság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar fölvenni, oly pénzt, melyre csak 5 százalék kamat fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz, s adós bármikor felmondhat, a pénzüintézet azonban nem mondhat fel, kiknek oly pénzre van szükségük, azok forduljanak bizalommal a

Hitel és Ingatlan Forgalmi irodához

(beküldendő csakis telekkönyvi és birtokiv-másolat)

Budapest, Rottenbiller-u. 1. SZ.

központi indóház előtt

KATONA-ÜGYEKBE

ha törvényes jogezimen alapulnak, pl. reklamáció mint családfentartó, öröklött mezőgazdaság birtokosai kivételes szabadságolások, kivételes nősülési engedélyek, önkéntesi, sorozási, utlevél-, illetőségi és tiszti ügyekben a leglelküimeretesebben jár el, jogtanácsosa utján szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség

Budapest, VIII., József-körut 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonai iroda. Tessék a címre ügyelni s más című vállalatokkal össze nem téveszteni.

A budapesti Kármelita-zárdában VI. ker., Huba-utcza 12. sz. alatt kapható imakönyvek és egyéb ájtatossági cikkek.

Imakönyvek.

Kármelhegyi Rózsabimbók. 10—14 cm. nagysága, 544 oldal kiterjedésű imádságos- és énekeskönyv; ötödik kiadás. Különlegessége a könyvnek, hogy a minden alkalomra szokásos imákon és énekeken kívül elmélkedéseket is tartalmaz Krisztus Urunk életéről és haláláról s a sarkalatos hitgazságokról. Az egyes ájtatosságokról rövid oktatást ad. Tartalmánál és alakánál fogva inkább felnőtteknek való. Kapható a következő kötésekben:

1. sz. Vászonszöveg pirosmetszéssel . . . 2 kor.
2. " Vászonszöveg aranymetszéssel 3 " "
3. " Borkötés aranymetszéssel tokkal 4 " "
4. " Párnázott borkötés . . . . . 7 " "

Legújabb külön kötések: 5279, 6077, 6288, 5307. számúak. Legfinomabb borju- vagy sattyán-borkötés bélelt puha táblával, bordó, kék, zöld vagy fekete színben rendkívül izékes berakot és festett virágdíszszel, monogram vagy keresztel, gazdag belső keretarányozással. . . . . 14 kor.

6303. sz. Fehérkecskeborkötés bélelt puha táblával, kívül monogrammal, belül gazdag keretarányozással, rendkívül elegáns kiállításban . . . . . 16 kor.

Jézus Szíve a szeretet lángtengere. 10—7 cm. 288 oldalra terjedő rendkívül izékes kis alakú imakönyv, mely megnyerő külalakja és szép tartalmánál fogva igen megfelelő ajándékul szolgál minden alkalomra férfiaknak és nőknek egyaránt. — Nagy súlyt fektettünk arra, hogy e könyvecske úgy az egyszerű, mint a legfinomabb izlésben is megje enjek, mint ezt a kötések nagy választéka is mutatja. Kapható a következő kötésekben:

1. sz. Egyszerű vászonkötés, aranymetszéssel, fekete színben . . . . . 1 kor.
2. sz. Egyszerű puha borkötés, fekete és vörös színben . . . . . 2 kor.
3. sz. Párnázott vagy chagrinborkötés monogrammal vagy jelvényvel, fekete, bordó és barna színben . . . . . 3 kor.

Legfinomabb Pellich kötés több színben ára 3 . . . . . 4. sz. Ugyanaz email aranyozott csattal . . . 4 . . . . . 6182. sz. Sattyánborkötés, bélelt puha táblával, aranyozott csattal, belül aranykeret-préseléssel, bordó, sötétkék, havanna és zöld színben . . . . . 5 kor.

6122. sz. Valódi borjuborkötés puha bélelt táblával, monogram, korál vagy gyöngybetéttel, tűzaranyozott csattal, belül aranyprézelésű szíjjel, fekete, kék, sötétzöld és bordó színben . . . . . 6 kor.

Dicsérjétek az Urat. 13—9 cm. nagysága 273 oldalra terjedő imádságos- és énekeskönyv. Fiatalok számára. Harmadik kiadás, fekete vagy színes vászonkötésben aranymetszéssel . . . . . 1 kor.

Hővirágok a kis Jézuskának. Magában foglalja a kisdéd Jézus tiszteletére irányuló imákat és ájtatosságokat. Főltte alkalmas karácsonyi ajándék. Ötödik kiadás, képekkel díszítve, 128 oldal. Díszes angolvászonkötésben. (Tót kiadásban is kapható) . . . . . 60 fill.

Kis Jézus Levélpecsét igen szép és sok színben 100 darab . . . . . 50 fill.

Pádual szent Antal. Imakönyv a nagy csodátevő szent tiszteletének terjesztésére. A szentek rövid életrajzával. Mostanában a legkeresettebb imakönyv, mely rövid idő alatt 90.000 példányban fogyott el. Vászonszövegben 60 fill.; 50 példány 28 kor. 100 péld. 52 kor. Kapható német és tót nyelven is. Füzve 30 fill. 50 péld. 14 kor. 100 péld. 26 kor.

A Rózsafüzér az Oltáriszentség előtt. Ez a kedves kis könyvecske a rózsafüzér 15 titkát foglalja magában színes képekben, rövidke imákkal. A képek és díszítések páratlanul szépek. Ily díszes kiállítású s ennél fogva bármily alkalomra illő ajándék könyv még nem jelent meg a magyar könyvpiacpon. Pegamoid-kötésben . . . . . 150 kor.

Szeráthangok szent Teréziától Magában foglalja a szentnek rövid élettörténetét, a Miatyánk magyarizációját kilencz napi ájtatosságot előkészítve az ő ünnepére, a szentnek imáit, a szentáldozás utáni fohászait stb.

Jámor lelkeknek igen ajánlatos könyv. Vászonszövegben . . . . . 2 kor.

Az életszentség katekizmusa. Jámor lelkeknek, főképp világi és szerzetespapok, szerzetesnők és azok növendékei, valamint a harmadrendek tagjainak alkalmas kézikönyv. Vászonszövegben . . . . . 1 kor.

Isten kertje, vagyis a szentek élete. Népies kiadás. Minden egyes szent élete külön füzetben 30—32 oldal. A rendkívül izékes borítékon az illető szentnek színes képével. Eddig megjelent: Szűz Mária, szent József, szent Anna, szent Terézia, szent Ferencz, szent Vincze, szent Alajos, szent Erzsébet élete. A sorozat folytatódik. Vizsgákra, bérmlásra, névnapra stb. kedvesebb ajándék alig képzelhető. Egy-egy füzet ára 20 fill., minden 10 példány után két ingyenpéldány. Tömegesebb megrendelésnél tetemes kedvezményvel.

A Boldogságos Szűz Mária kis zsolozsmája. Füzve 30 fill., vászonba kötve 60 fill. Krisztus követése. Kempis Tamástól, megjelent szebbnél-szebb kötésekben 1—10 kor.-ig. Színes szent képekről külön árjegyzékkel szolgálok.

Megrendelési föltételek.

1. Megrendeléseket előttünk ismeretlenektől csak az összeg előleges beküldése, vagy utánvétel mellett fogadunk el. Kisebb, 1—10 koronáig terjedő megrendeléseknél mindig előnyösebb a pénzt előre beküldeni.
2. A ki a pénzt előre beküldi, a csomagot bérmentve kapja, különben a postaköltséget a megrendelő viseli.
3. A postán történő károkért és tévedésekért felelősséget nem vállalunk.
4. Mások kiadásában megjelent könyveket nem közvetítünk.
5. Könyvkereskedők és elárúsítók megegyezés szerint százalékban részesülnek.
6. Sacerdotibus in quantum fieri potest etiam a. ss.

== Első kézből legjobban vásárol. ==
Magyarország legnagyobb hangszergyára.

Stowasser J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg egyedüli szállítója

Budapest, II., Lánchíd-utcza 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben, == hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, trombiták, czimbalmok, saját találmányu tárogatók 30 frt.-tól felfelé.

Harmonikák legjobb elpusztíthatatlan hangokkal, különlegesség acél hangu zenekari harmonikákban, — saját mintáink. * * * *

Magyar
gyártmány!

Teljes zenekar felszerelése

előnyös feltételek mellett a legjutányosabb áron szállítatik

Képes árjegyzék a) hangszerekről, b) harmonikákról, ugyszintén harmoniumokról ingyen és bérmentve; csak megnevezendő miféle hangszerről kívántatik.

Ö Szentsége gyémántjubiléuma alkalmából

bucsujarat

Nagy-Mária-Ezellbe.

Indul a Budapest, IX-ik kerületi Bakáts-téri templomból, 1902. szeptember hó 5-én, d. u. 4 órakor gőzhajóval Bécsig, innen vasuton Kernhófig, honnan a bucsusok 6 órai gyaloglással jutnak az óhajtott kegyhelyre.

Órangyalok és Kisasszony ünnepét eltöltve 8-án indulnak vissza és 10-én szerdán este érnek Budapestre (8—10 óra közt.)

Fehér kötés (másli) lesz a jelvényük.

Jegyek csak a hajóban válthatók; 1-ső hely: 14 frt 50 kr., 2-ik: 9 frt 40 kr., 3-ik: 6 frt 80 kr.

Omnibusz-kocsik előre rendelendők Kernhóftól oda-vissza 2 frt 80 kr-ával.

Az ügy érdeke kívánja a részvétel előleges bejelentését.

5 kilónál több teher nem gondoztatik.

A kegyhely méltóságának megfelelő magaviseletet kér:

FAJT JÁNOS,

(Pestmegye) erzsébetfalvai plébános,
a bucsu vezetője.

